بزلی او گولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

ketabton.com - The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

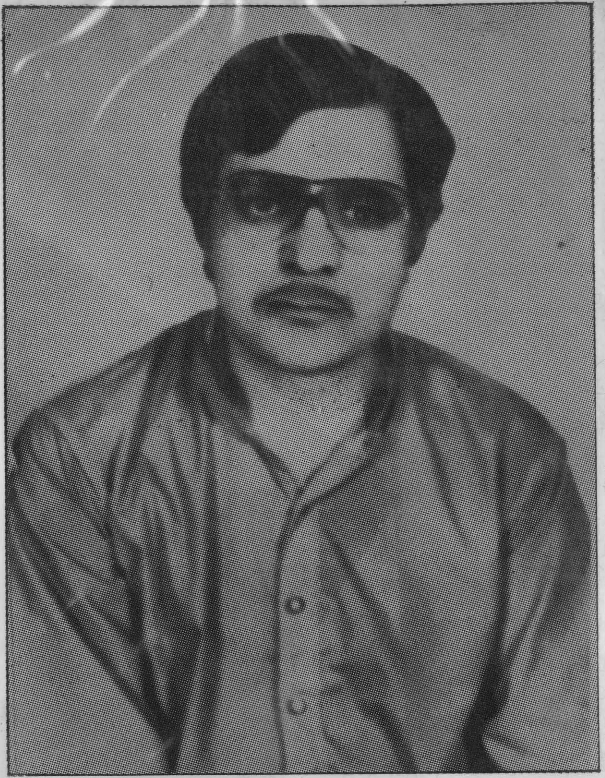

امان

د امان کتاب لخپرونو څخه

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

ژلۍ او ګولۍ

وینا وال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

ketabton.com - The Digital Library

- د کتاب نوم : بلها او گولې
- وینا وال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳۶۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

دهغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په بڼلیو ور ګډ شول

خو

چپل ناولي د ښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

ketabton.com - The Digital Library

لړ

سريزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک ليکنه	۳	سور خزان	۶۹
د ښاغلي پسرلي ليکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د ښاغلي روحاني ليکنه	۱۳	د استقلال لمن	۷۵
د ښاغلي تنکيال ليکنه	۱۷	وير	۷۶
د ښاغلي جهاني شعر	۲۱	ميړانه	۷۷
د ښاغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لويه خدايه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د ملي خيره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوبه سر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونيزم خيره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مينه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شيبې	۹۲
متل	۶۶	د نور ځلې	۹۳

له ما خوښي له ما طرب مه غواړئ	۹۴
متي - بي	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وینو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کښ او زحمت کښ	۱۰۲
راسره وتښتل	۱۰۳
اکساء کام ء خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
د وینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروی ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سانګ که سالنه	۱۳۲
کمونستي	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه ګرل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایي؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوږ پدلی ږغ افغانستان	۱۵۱
دردانی	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

ketabton.com - The Digital Library

درزونه	۱۵۹	بل جهان	۱۸۸
عقد	۱۶۰	مجاهد، مهاجر	۱۸۹
د اتفاق صف	۱۶۰	زما قاتله	۱۹۰
زندان	۱۶۱	د ملت لښکر	۱۹۱
جوړه	۱۶۲	غلامي	۱۹۱
سیلانی	۱۶۳	د محبوب غېږ	۱۹۲
پوړ	۱۶۴	غزل	۱۹۳
د سپېدو خط	۱۶۵	ملی ماتم	۱۹۴
بریژنف	۱۶۶	وطن پلوري	۱۹۵
ويني	۱۶۷	تکل	۱۹۵
انجام	۱۶۸	راز	۱۹۶
اور پورې شو	۱۷۰	لوړ سروته	۱۹۷
فرځائیزی	۱۸۲	تصویر	۱۹۸
ردیف بندگی	۱۸۳	د مور غېږ	۱۹۹
نوی دام	۱۸۴	بریالی پاڅون	۲۰۰
د مسافر جنازه	۱۸۵	اسیر	۲۰۴
سپېدې	۱۸۶	د زړه غوښتنه	۲۰۵
دباغ	۱۸۷	کربلا ته سلام	۲۰۶

ketabton.com - The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱٦
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چېرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ عبرتونه	۲۲۲
د حق لمر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲٦
د تره کي په یاد	۲۲۷
د سر سیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳٦
چار بیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوې مسرۍ	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
تږې غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵٦
درونډ غم	۲۵٦
دښمن	۲۵۷

په شینهونو کښې ۲۵۸
پرلیبیا تیری ۲۵۸
د مینې بقاء ۲۵۹
یو هدف ۲۶۰
د روس بچه ۲۶۰
نوې سا ۲۶۱
د زړه قصه ۲۶۲
د زړه کور ۲۶۲
د بهار په لوری ۲۶۳
اصلی رنګ ۲۶۴
دار ۲۶۴
د افغان فخر ۲۶۵
فاصله ۲۶۶
ولایت ۲۶۶
رشته ۲۶۷
د روس بار ۲۶۷
د شهید وینه ۲۶۸
پلی نوم ۲۶۸
صرام ۲۶۹
د سپیدو خنجر ۲۶۹
لفظي بشر دوستان ۲۷۰
حرارتونه ۲۷۰
د پژواك پژواك ۲۷۱
آسیا ۲۷۱
قدمونه ۲۷۲
ائتلاف ۲۷۲

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وينو ، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده ، له همغه وخته زما د شعر دنيا هم د اورونو او ويرونو په حلقه کښې راګيره شوې او د يوه مظلوم ملت د اوسيلو او زګېرويو او په عين حال کښې د يوه مغرور ملت د بهادريو او تکبيرونو چيغې په خپله غېږه کښې رانغاړي .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اوروړه او ويرونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شريك کړل دوی هم په مينه .واورېدل ، د وسله وال سنګر غازيانو هم ونغوښتل او ازانګه يې هم راورسېدل .

ما په "اوروړه او ويرونه" باندې د هېواد دلوی مبارز او مجاهد ليکوال او پياوړي شاعر او اديب استاد عبدالرحمن "پژواك" نه نظر غوښتی و، دوی په زهير او ناروغ ځان تکليف وکاله او ارزښتناکه مقدمه يې پرې وليکله ، ما غوښتل دا مقدمه د "اوروړه او ويرونه" له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د "اوروړه او ويرونه" تر چاپ وروسته مې د

ketabton.com - The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلی دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم
"بلې او کولې" کېښود او د استاد پژواك دا ارځستناکه لیکنه
مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په "اورونه او ویرونه" یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې د اورونه او ویرونه کتاب د سریزې
یوه برخه چې د " اوراو ویر داستان ،، دی
په دې مجموعه کښې راوړه او دا دې خیل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د"بلې او کولې" په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو ورونو ځنې ته بندم او خپل
ګډه دروند درد درسره سپکوم !

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/ ۵

ketabton.com - The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاک سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاک آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه و گرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

ketabton.com - The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند وبا فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان و نوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر افشان او و سربازان شهسوار همرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت و بر لوحهٔ فرخندهٔ و آفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

ketabton.com - The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت و در تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده را باهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند و همه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند ، در روح جوانان می بینند که هر چند تنها بر سیمای شان

ketabton.com - The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزل‌های خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که قهرمان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهیدند زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت‌های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » مجموعهٔ از مناجات و حماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

ketabton.com - The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در « داستان اورو ویر » نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ ورزدگی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سر تا سر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن وبرگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژهٔ گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود وبه آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند وبه اصطلاح خوشبین می پاید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

ketabton.com - The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد.

میگوید:. . . .

زه باوري یم چې دا کېږي

او دېر ژر کېږي . . . .

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بر وشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود

از شامت بد یکدودمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز

خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی

زیراک چو نومید شدی کار. تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادۍ شپې» نیز روح آرزومند شاعر

ketabton.com - The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم بر مزار شهیدی ایستاده ام که از خاك او گل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا و درود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است و آنرا باید در ورای بینش و دانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب و گوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند، رشک می برم :

د شهید وینه به ښکونږ راوړي
د امید وګلان به وغـــوړېږي

یا آنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیرا هنوز زنده هستم و با

ketabton.com - The Digital Library

پر شکسته وبال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را با نفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي پر سر کړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه/ ۱۹۸۵ واشنگتن

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلی محمد صدیق پسرلی لیکنه :

اوروونه او ویروونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاڼلمو توري توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دوهره بې تفاوته نه دي پاتې شوي . په زرګونو شعرونه مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه ممکن خپره شوې هم وي . د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات به مونږ راتلونکو زمانو کښې په ګوته کې تل ټل کیږي لکه څرنګه چې له یوه ډېر ستوماڼونکې تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر غني وي . تر اوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جهادي شعرونو مجموعه ده چې د « اوروونه او ویروونه » په نوم خپره شوې ده . رفیع صاحب

ketabton.com - The Digital Library

یو تکړه لیکوال - ښه محقق او حساس شاعر دی ، چې پښتو ګلوی ته یې ضرورت نشته او لنډه به یې د کتاب پاڼې سره ولړوو «اوږونه او ویرونه» په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه قطع په ډېره ورسته توګه کښې چاپ شوی دی . کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی : نظمونه ، آزاد شعرونه ، قصیدې ، غزلې او ټوټې .

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څېر خوندور او ارزښتناک دی . ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي . کله یې د «لمر څېره» او د «وینو بهیر» د پخوالي معیار وګڼو نو د «ژوبل ترانه» او قطعات یې له ډېرو سوطنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي .

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده ، د غوایي د الې ټولې د ناښایي پلټني ښه عکاسي یې کړې ده ، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی ، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي .

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي ، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی ، د ښاغلی رفیع عونده تکړه ادیب په کښې خوند او رنګ پیدا کولای شي .

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلي محمد روحاني رڼويا ليکنه:

اوږونه او ويږونه

روان سپيڅلي جهاد هومره چې عنعوي او رزمونه لري هومره خوبيه او بریاليتوبونه لري، هومره چې توري او ډالونه لري، هومره قلم او کتابونه لري. په هيواد کښې ډير غلګري د اوږوني اوږول او ديوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږوږې دوي او ددې خونړۍ فاجعې تريخ ياد به د تل له پاره په سرو وينو د تاريخ په تندي پاتې وي. خو هاغسې چې تاريخ تل ځ پر وړاندې ځي او دنيا بدلون مومي د افغان ملت توري هم لا په ځليدو شوې لړ او بر نر او ښځه را پاڅيدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه يې پيل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې يو ستر انقلاب د بشپړې خلاصون له پاره دادي مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زموږ د سپيڅلي ايمان په مرسته به خپل ګران هيواد استقلال بيا تر لاسه کړو.

د افغانستان د ملت بریاليتوبونه يوازې به توږو جبهو او جګړو پورې ولاړې، بلکې قلمي جهاد، علمي، ادبي او هنري هلې ځلې هم

ketabton.com - The Digital Library

ورسره مل دی . دا هغې ځانګړې معنو برياليتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو ليکوالو، شاعرانو، اديبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي ، خپلو هر اړخيزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپېڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي .

« اوروونه او ويرونه » هم يوه برياليه ونډه ده ، د شعرونو په زړه پورې مجموعه ده ، د تېرو اوو غمليو کلونو محصول ده . « اوروونه او ويرونه » د چا اثر دی ؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشيستانو پاريس نيولی و ، نوميالی نقاش او انځورګر « پيکاسو » هم په پاريس کښې کار او ژوند کاوه . يو شمېره صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره يې کوله . « پيکاسو » برسېره هر يوه ته د « ګرانيکا » تابلو ورښودله (ګرانيکا د اسپانيې يو ښار دی چې الماني يرغلګرو ويجاړ او له منځه وړی و) . يوه ورځ د ګزمې يو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د « ګرانيکا » تابلو ته يې پام شو ، نو له پيکاسو څخه يې پوښتنه وکړه : « آيا دا ستا اثر دی ؟ » او پيکاسو ځواب ورکړ : « نه ! دا ستاسو اثر دی ! »

« اوروونه او ويرونه » هم هغه تابلو ده چې د روسانو د يرغل او وړانکاريو آثار پکښې پراته دي ، د هېواد لوړ شاعر ، اديب او

ketabton.com - The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع دا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړي او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ورو بخښي او دبري زېري ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "د دین او د وطن د لارې د سلهاوو زرو سپېڅلو شهیدانو په نوم" ورپلندې شوې . د "اور" او "وير" داستان تر عنوان لاندې د غوایي د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته شمېري . او په پای کښې زېری ورکوي چې : "زموږ د مېړنی ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن ته به امان ونه کړي ."

دا مجموعه په پنځو برخو ویشله شوې : "لنظوته" ، "آزاد شعره" ، "قصیدې" ، "غزلې" او "توټې" پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د "امان کتاب" پنځم تورک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلی شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ورپه برخه کړې ده .

ketabton.com - The Digital Library

درنو لوستونکو! دا ښکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقيقي جذبو سره شريک شئ .

موږ هيله من يو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مينه وال د ښاغلي حبيب الله رفيع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شېبې شمېري.

روحاني

نيويارک ۱۹۸۴

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټي" "اورونه" "شول او" "ویرونه"

کومې « سکروټې » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوری ګوند د ودکا په بد مستۍ کښې د کمونیزم بې سر او تاله ساز ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اور ونه ګرځیدلي چې لمبې یې له تیرو اتو کلونو را هیسې په غرغړو دي .

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوشدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تیرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس څخه زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برڅو او وحشي روسانو وران کړ ، وېې سوځاوه او ښکلې شنې درې یې تانکونو غوبل او بمونو وسوځولې ، « سکروټې » بیا ژبغرانده شوې ، د مقاومت اورونه شول او ورسره ویرونه هم .

ketabton.com - The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ژوره نظر ګوري « تېر یادونه » هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تا بیا .. ..

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ډول ډېر په زړه پورې ، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټول کړي دي چې د هېواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونې ، جراید ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ یې ډکې دي او ګواه .

حق د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې کوم سوز ، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د ښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې .

« اوروونه او ویروونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو نګینه ګېډۍ ده چې د «تصویر» ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » « د شمال له خوا شمال دی » له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده . دغه ګېډۍ د شعر د هغې څانګې لکه آزاد شعر

ketabton.com - The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا ددې ګیډۍ د هر یو ګل: « تصویر » ، « انجام» ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی» بیل-بیل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزون لاس ته لوېدلي چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتو څولګه تر ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروته او ویروته » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لارې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خواږه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروتو، ویروتو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ.

« اوروته او ویروته» ، « تصویر» ، « انجام » ، « د وینو بهیر» ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثار وکښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونډ شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بیا دچا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

لوی څښتن تعالی دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتونو خدمتونو ته نور هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلي عبدالباري جهاني وينا:

منظوم ليک

ما د پښتو د خوږژبي شاعر ګران ورور «جهاني» په نوم امريکې ته «اوروند او ويروند» ورلېږلي وو او د خط د نه رالېږلو ګيله هم ورسره. او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون رالېږلی و. دا غبرګون د «اوروند او ويروند» په باب و، نو ځکه يې دلته سره لولو:

***

زړه ته را تېره ګيله من آشنا
ستا له خوږو- خوږو ګيلو ځار کړم
ستا له سپېڅلو اسويلو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځار کړم

ستا د اورونو او ويرونو بهير
نه سوځولی، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه.

ketabton.com - The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
ننګ کړ سباوي چېرته رنګينې راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ما يې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

نه وايې مه غواړۍ له ما نه مستي
ژوندۍ جهان دی تو پانو ځپلی
ستا ځنځير دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورګۍ وهلی

ما لا پخوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کړه تو له د ځوانۍ يادونه
هيلې مې هم تولې نابنادې شولې

ketabton.com - The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
نه بې درده یو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رښتینې کړیکې سره
د تزویرونو جهان وخوځېږي
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زړګوټي اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلو نه دي
نه د نصیب ښکاري ویشلي مرغه
نور مې وزر د الوتلو نه دی

ketabton.com - The Digital Library

زما د خیالونو دنیا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نړۍ نسیم، نړۍ باغوان پاتې دی

نه ته را تېره کېله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو ځم!
ستا له سپېڅلو اســـویلو قربان
ستا له ویرجنو ترانو ځــــځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

ketabton.com - The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

بریښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی ، تل دافغانستان په ویښ اوښکې توېوي او له موږ سره غمرازي کوي . لاندینی آزادنظم ده د « اورونو او ویرونو » په ارتباط ویلی او رالېږلی ، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو دده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده د ادب

ketabton.com - The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره
رڼا ده
یو بریښنا ده
هغه څرک، هغه «بریښ» دی
چې وحشت هم
ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری
رهنما
د ګمراهانو
لارښود
د عالمانو
دده ژوندیو فلسفه ده
یو څیرګړیو لیتون دی
تجربه ده
انقلاب دی
زلزله ده
د وحدت یوه نعره ده

ketabton.com - The Digital Library

يو استاد دی

يو پوهاند دی

يو جهان دی

يوه پانهٔ د تاريخ ده

* * *

يو دردمند غونډي انسان دی

يو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فرياد

څو د هغو ګلونو

چي :

په موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چي په تود باد هم ليدلی نه ؤ

نن پري اوريږي

له آسمانه اوري

هغه غوټئ

ketabton.com - The Digital Library

چې د صبا نسیم

هم لا سنګل کړے نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڅې - پاڅې شوي

ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د ځړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غورځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرمبیږي

دا څه آورمه؟

ketabton.com - The Digital Library

دا څه دي ؟
دا ته ښکاري ترانه ده
چې غږېږي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
خو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو یې
چې کائینات
دا سې جوته وځوړه
هن :
دا خو د "برېښ" نغمه ده
چې پرې د غزه څوکه کښې
څو څا هد
ځپل خوب من نه تر
دلا سه ورکوي

ketabton.com - The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د «رفيع» نغمه ده!

شیخ نورعلی نور

بهادر کلے - پېښور

۱۸/۵/۸۴

ketabton.com - The Digital Library

خپلې خبرې :

د اوراو وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او مياشتې جوړيږي او کلونه او پيړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شميرو او د تاريخ يون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نيټه هم د زمان د ناپاياوه سمندر په غيږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شميرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړۍ ؛ چې د افغان په هسک کښې يې د يوې « سرې ورځې » ښکارندويي کوله او زموږ په « پلټهرليک » کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی و ، خو نيږې هسک ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په شوحسکري قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامي فضاء سکوت مات کې او ددې منظم نظام نظم يې ګډوډ . . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ وو تلې او د ځرخې پله د زغورو قواؤ له او سپينږې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

ketabton.com - The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د «۸۱۵» نومره ټانګ ګولۍ سورۍ کړ . . .

راډيو افغانستان غږمنډ خپرونه نوې پيل کړې وه، دوې دري سندرې يې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د «عزبند» امرېې ورکړ، د خوبنې نغمې غلې شوې او د راډيو په څپو يو ويرمن سکوت خور.

اړخ ته اوړ لاندې ونيول شو، مغرور «داؤدخان» د خپلو بې کفايته ملګرو په حلقه کښې بې تدبيره شو. هرې خوا ته يې هڅې وکړې خو هڅوك يې د «زارستان» په وخت په کار نه شول او هيڅ د اميد لوري يې ونه موند، هڅې يې بې ګټې شوې او تکلونه يې بې نتيجې.

زه له تېر ماښام راسې خواشيني ووم، ځکه په همدې شپه د هېواد يو مشهور ليکوال مړ او يو پياوړی اديب؛ د هېواد نامتو قلمي شخيره محمد ارسلان «سليمي» ښيم؛ زه پر هاغه سهار د دې ليکوال په جنازه تللی ووم، د ماسپښين دوې دوې نيمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم، «ميرويس ميدان» ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو يوه ټکسي وان را واخيستلم، د پولي تخليک په مخه کښې ټانکونه ولاړ

ketabton.com - The Digital Library

وو، نه ډېر وږی شوی وم، په بېړه مې ځان کور ته راورساو،
کور ته چې ولاړم د ورور مور په وارخطایي راته وویل:
«کودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟
څوک کودتا کولی شي؟» هغې وویل: «وایي خلقیانو کودتا کړې!
داودي راډیو خبرې نه کوي!...» او راډیو مې یې مخې ته
کېښوده، د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده،
دوه څې درې بجې به شوې وې، دموږ کور د «باغ بالا» د لوړغره
په لمنه کښې و، پر تخت بام کښېناستم، ډوډۍ یې راوړه، اشتها
مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خرمې ونه خوړلای شول، زه
همداسې غلی او رنګ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جېټ الوتکې
رابنکاره شوې، په کابل ښار یې دوره ووهله او بیا یې د «خواجه رواش»
په هوایي ډګر بمونه واورول او د الوتکو «الوت کوینه» یې ورانه
کړه، مادا هرڅه په غوږېدلو سترګو لیدل او د بت غوندې
ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه
او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مانېګر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته رابنکته
شوم، هلته مې دیو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

ketabton.com - The Digital Library

ؤ ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ ، د پښتو پوښتنه مې تري وکړه ، ویل : « عسکري کودتا شوې ، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او مونږ یې ترې را وایستلو ! » .

د مابنام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلی را روان شوم ، د"بهارستان سینما،، په مخه کښې چپــــــــرتـې روان ؤم ، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه ، هیڅوک نه ښکارېدل ، ټول خلک په کورو ننوتلی وو ، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ ، خیرې جامې یې اغوستي او یو خړ شادر یې په اوږه ؤ ، غږ یې راته وکړ : «مه راځه ! » ، زه ورو روان ؤم ، رامنډه یې کړه ، په وحشت یې غږ راته وکړ او له خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه ، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا « خلقي ځوان » ؤ چې د دوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قومانده ورکړه شوې وه .

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې ، همدا نغمې مونږ د ۱۳۵۲ کال د چنګاښ په شپږ ویشتم سهار هم اورېدلې وې ، څو هغه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې .

ketabton.com - The Digital Library

څو شيبې وروسته راډيو د خونړۍ او وحشيانه کودتا برياليتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه يې چې زموږ په خپرونو او راډيو کښې يې ځای نه درلود، بيه وار- وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وريځې راخورې شوې وې او د ويرجامې يې اغوستې وې، لاندې د توپونو غورمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده بريښنا اوتنا ، شپه يې ډېره مهيبه او ويرووونکې کړې وه، چا له ډېرې خوب ونه کړای شو او په هغې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بدبختۍ په ييل وژړل ، ډېر يې وژړل او د باران په جامه کښې يې له شمېره وتلې اوښکې تويې کړې .

سهار ته د ارګ د لوړ «ګنټه ګر برج» د زنګي ساعت غږ غلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت يې شمېرلي زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د ګړيه عقربونو نور دقيقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شېبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دريدلی وو، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج يوه برخه نړولې وه .

ketabton.com - The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ دری رنګه د آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرينو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې د پاسه یې په نیم ځوړند ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ویرېي تمثیلاوه .

« داؤد خان » چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختې کولو لویه ګناه په غاړه وه ، تول شپه د روس له غلامانو سره جنګېدلی ؤ ، د « تسلیم » - تسلیم ! » چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ ، په زرهاوو ګولۍ یې ویشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبېل - غلبېل وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت .

دا په افغانستان کښې د اورونو او وینو د داستان پیل ؤ ، وروسته دلویو ویرونو او ملي بد بختیو لوی بهیر .

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه اودوی هم نوي - نوې وحشت ته لاس وغزاوه . د کورونو لټول او لوټل ، د عقیدو پلټل ، د دینداره او هیوادپالو کسانو نیول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول ، د مالونو ، جايدادونو او شتمنیو ضبطول ، د نړو د بنمنیو تازه کول او د نویو د بنمنیو پیداکول هم

ketabton.com - The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغرورو خو بې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هر څوموره کسان یې پوښتنې ووژني او په خلکو چپه میېچنۍ وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هریوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ګوندي تر یو پټ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیوېي او تلویزیوني وینا ؤ کښې ویل کاوه:

«چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نیولې بیا تر ما او په عسکري کښې له ډګی مشر نه نیولې بیا تر ما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي » او بیا به یې ورته ویل چې : « دا نوی موندلی موقع په سل میله کښې دوه سوه میله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موقع په زرهاؤ میله کښې وزغلاوه او هر څه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موقع پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو د جنایي بندیانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځول شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم .

ketabton.com - The Digital Library

دغرڅي پله جهنمي زندان چې داؤدخان جوړ کړی و د هغه د کوټې په پاتې غړو افتتاح شو او په کښې واچول شول او ورپسې یې د «هل من مزید» خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ زره افغانان یې تر ستوني تېر کړل؛ زندانیانو په جهنمي حالاتو کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ایستل کېدل، په تورو موټرو کښې به «پولیګون» (وژل ځای) ته وړل کېدل او لاس تړلي به د ماشینګنو نښه ګرځېدل، په هر ولایت او هره اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پولیګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونیوله او وژلو اوړ ونیوله او ویر، وینو ونیوله او ویرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقیانو وحشت نه یوازې داچې غلي نه کړل بلکه را ویښ یې کړل، راولاړ یې کړل، راویې پاروول، راغونډ یې کړل، را لښکري یې کړل او بیا پر له پسې د هېواد په بېلا بېلو برخو کښې قیامونه پیل شول او پاڅونونه، حملې پیل شوې او بریدونه، جهاد پیل شو او د حق او باطل خونړۍ جګړه.

څومره چې وحشت زیات شو، هغومره مقاومت زیات شو او څومره چې تېری زیات شو، هغومره مقدس دفاع پیاوړې

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر .

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکوټه وخوړل ، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې ، دوی په بې رحمۍ وکوټلي خو هغه په بیړه ډېرې شوې او خوړې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګنډون .

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې راماتې کړې خو خلکو په تش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د هغوی په وسلو یې ورسره جهاد توړ کې.

د افغانستان د ایماندارو او میړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول، تس نس شول او خبرې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل ، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد (!) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور ته رالوېدونکی ؤ چې روسان په وار خطایۍ سره را میدان ته شول ، دی یې

ketabton.com - The Digital Library

ژر ددې او ر خوراک کې خو خپل نا ر وا قدرت يې د «لوټ تيري» په وسيله وزغوره او د شلمې پيړۍ شاه شجاع ببرك شا يې د بسکاريي زرك په توګه تخت نشين کړ او رئيس جمهور (؟).

روسانو سل زر کسيز سور او نه ماتيدونکی (؟) پوځ راووست او بې شميره وسلې، بمونه او الوتکې . دوی نور افغانستان اشغال شوی وګڼه او د افغانانو قيام او مقاومت ختم شوی.

پر هيواد باندې يو ځل بيا تر توپان وړاندې چوپتيا خوره شوه خو ډير ژر، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دريمه نيټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قيام د ۱۳۵۹ کال په پيل کښې د روښنفکرو قيامونه پيل شول او پوهنتونې، نجونو او زلمو تش لاس سينې ګولوته وړاندې کړې، استعماري ښوونځي او روزنځي ته يې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شيدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاو يز وحشت نتيجه هم معکوسه

ketabton.com - The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور «تېل» ، ددې اور لمبې ورځ په ورځ لا لوړېږي، تو‌ندېږي او خورېږي او انشاء الله هغه ورځ لرې نه ده چې ددې اور لمبې به د نړۍ دا لوی شدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراژ یدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ يې ونغښتلې خو زموږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې دلاس او پښو نوکرينې به شي .

زموږ د مېړني ملت ایمان ډاډ راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېښتې فرصت ته به يې پرېنږدي .

موږ باوري یو چې زموږ ناولی او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي، سر وهلی برو هلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او وېر د ډېر ورنګۍ داستان زما د ژوند داستان هم دی، زه هم ددې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو ولوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا می دخوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لېدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

ketabton.com - The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې ساتلم چې د خلقيانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن يې د عقيدو تلاشۍ کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به يې بيول کول، وژل او د عقدو تشول؛ کله يې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته ورد ګوته بيولم چې زموږ کلي هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقيانو وحشيانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل؛ کله به يې د زندان وسپينو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، ټکول وو، برق ورکول او راز - راز روحي او جسمي تکليفونه ليدل؛ او کله به يې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سيوري او بې خيمې، د صوبه سرحد په ګرميو او د بلوچستان په دښتو کښې.

زه په دې خه باندې ښېرو کلونو کښې په دې دوان بهير کښې که هر څو سرګردان او پريشان شوم خو پښيمان او ستومان نه شوم؛ که په کلي کښې وم يا په بندر کښې، زندان کښې وم يا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په شاتګ نه شوم، هره شېبه

ketabton.com - The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: «تا نن د نورو کارونو تر څنګ د جهاد په لاره کښې کوم ګام اېښی او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری و، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوری کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه رامینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې مېځ د لیکلو وخت به مې ور ته ونه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه و، چې بیا به مې د خلقي لوېتمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې جرئت وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکل او که په تلاشه کښې راوونیول ورته وایم به چې: «دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، مینځي خط ته ورته لږ څه بر مختللي توري مې جوړ کړل، لیک دود مې

ketabton.com - The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توری جوړ کړل چې د تورو شمېره یې تر پنځوس اوښته؛ د لیک دود کلي مې بڼه ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو او دې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کېنې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاء الله تعالی).

څه شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خورو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ اوهڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش و خو دچا جیبونه چې ډک وو هغو ته یې د اوبدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، دمجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هوا چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې در رسوم.

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختۍ یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

ketabton.com - The Digital Library

او پانګې په توګه دلته خوندي کوم، کېدای شي ګوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شریک شم او دې درانه پېټي ته د زغم او دحق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړو.

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري، نه یې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره یې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر عزت دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شېبو کښې زما د درد او دوک یو کوچنی تصویر، نو ځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو تر څنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو-یو الهامي بیت هم پکښې شته، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلې دي، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځنې راته یاد دي لکه:

زما قاتله ما چې نن دیل په لاس وژنې
ښکاري ستالاس یې هم تړلی د سبا د پاره

یا:

د وینې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتې
له هرې خوا د تو پانونو سلسلې دي راځي

ketabton.com - The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلاشوئ؟
زما کال د بېلتون وشولا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږتاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموهي ما د خپل ټول زحمت اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال ، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳۶۳

ketabton.com - The Digital Library

لویه خدایه!

ډکې خوږې راوتلې یم له کوره
امید ونه مې راوړې د تاکور ته

د افغان په کور د ظلم اور بلیږي
ابراهیم غوندې لوېدلي دي سره اور ته

افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په ډاډ يې ملا تړلې، دوخت زور ته

په خپل فضل، په خپل رحم برې ورکړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هر سر زور ته

لويه خدايه! لويه هيله مې پوره کړې
چې مو سروې په سيالانو کښې تل پورته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بیت الله شریف مقام ابراهیم علیه السلام

ketabton.com - The Digital Library

د لمر خیره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د نیارې په زړه خنجر د رڼا خښ وُ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښې
چې د تول کون ومکان د مولا خوښ وُ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
دُنیاؤ د نظام زېرې په دنیا کښې

ketabton.com - The Digital Library

جهالت په مجهول لوری ؤ په تیښته
علم ځلنده رڼا را خـــــوروله
د تقدیر فیـصـله شـوې وه محکمه
دانسان دژوند صحنه یې رڼوله

چې انسان ، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغـــازؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یـقین آغــاز ؤ

چې وروري ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مـقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتــــووه
چې په ټولو قوتو یې غلبــــــــه وه

محمد رسول الله ځکه پیدا شو
چې اوږه ورکړي دې نوي قیادت ته

ketabton.com - The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخزني وکړه هدايت ته

درودونه دي پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي موږ ته عقيده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره يې يو ځای هم سره پرېښبنودو
هرچا حبلا، حبلا، حبلا، حبلا، حبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

ketabton.com - The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی عونډي قوت دی !

پکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډیر لوی دی ،

ډیر عظیم دی !

حق ډیر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانگه ده ،

ketabton.com - The Digital Library

یو لمردی ،

داد ختو تور جهان پری منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنی یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی :

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اوروونه ،

ورته کښیږدي داروونه ،

پرې کوي د ملشینګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

ketabton.com - The Digital Library

نه له داره لري وېره،
نه له اوره پناه کېږي
او نه هېڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛
یو وجود دی ،
له ازله تر ابده ،
تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !
دار ته خېژي ،
خودا ستونی :
رسی نه شي بندولی ،
او ریې نشي سوځولی ؛
د بمونو، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي ،
خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د « حې » او « قاف » تړون دی ،

ketabton.com - The Digital Library

يوه ورو کې کلمه ده ؛

خو د ژوند يو لوی مضمون دی !

په دې لار کښې قربان شوي ،

ډېر ځوانان او ډېر ميړونه ،

ډېرله عزمه ډک سرونه ،

خو تيت شوي کله نه دي

د باطل ناولو پښو ته !

دوی پالي انسانيت دی ،

دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

يو غږ دی

يو تکبير دی !

را ولاړ له ملکوت نه !

عرش الله يې لړزولی ،

کائنات يې خوځولي !

غلی شوی کله نه دی !

لا لوړېږي - لا لوړېږي

ketabton.com - The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

"حق"

یو توغ دی،

یو بیرغ دی!

چې رپېږي په جهان کښې!

له رپا سره یې رېږدي :

د باطل ټول قوتونه!

ماتوي یې په میړانه

په قوي وسلو پسولي -

ټول پوځونه!

* * *

"حق"

یو ژوند دی،

یو حیات دی!

ازلي دی،

ابدي دی؛

ketabton.com - The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا يموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

«حق»

يوه لاره ده ،
يو واټ دی!
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپاتو ب پرې مکمل دی
دایو پول دی ، دایو پُل دی ،
د صراط په تري لاره ، د وصال په لوري يون دی!

* * *

ketabton.com - The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د توپونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا ځم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لاره جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کاکړ کور.

ketabton.com - The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
ښکلی اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له مالرې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستی ، ستا له خوښی ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا د غم له ګله څه اخیستلای نشم
د تا له ښکلي تنه لیچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړیږي ګله
د تا د مخ شمع مې څخې تر بلیږي ګله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

ketabton.com - The Digital Library

* * *

ته خو ما شوم يې ته به خوښ وې او خندان به اوسې!

له «ثُريا» ، له «آريانا» سره روان به اوسې!

ته به لوېږې ياد مور او ياد دنيا په غېږ کښې

ياد تو ږي ، ياد دکې او کا کا په غېږ کښې

ته په وړه ژبه دې تول ته « ابه » به وايې!

څه به ترې غواړې هر يوه وته « آه - آه » به وايې!

بنا يې چې زه به دې له ذهن نه وتلې وُم اوس

د تا له مينې به دې شپو ورځو ايستلې وُم اوس

زما امانه! په ما ګرانه! نن بيا هم اختر دی

ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه ! نه ! زه پوه يم ، ته ناپوه يې خو بې مينې نه يې

ځکه چې زه مې يې ، جدا زما له وينې نه يې

ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفت ډک دی

کينه هيڅ نه پېژني ټول له محبته ډک دی

ژبه دې نه ګرځي خو ستر ګې دې حالونه وايي

ستا د خوږې او پاکې مينې ډک رازونه وايي

ketabton.com - The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شرم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن میړنې خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دې شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

ketabton.com - The Digital Library

د کوږنیو تودې غېږې سرې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مرې شوې په څه؟
ډېر ما شومان بابا! بابا! وايي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولولار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مځکورته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هغه پېر دی چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زمونږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل بادار تودې وسلې یې را میدان ته کړلې
پر بې شرمه یې مخامخ اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په راز راز وحشتونو، عذابونو مړه کړل

ketabton.com - The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه نن بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې

لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې

په نوم د خلکو یې په خلکو پر ظلمونه وکړل

تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم-کوم کارونه وکړل

د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي

د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي

په لکو ښځې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې

ددې وطن د ظلمو ونې یې سر سورې کړلې

زما امانه! په ماګرانه! نن بیا هم اختر دی

ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي

دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي

ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بګوش غلامان

دا د روسانو د روبلو نو او کوپیک نوکران

ketabton.com - The Digital Library

زړې بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پرضد یې برپالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکیږي، دا وطن به آزادیږي زمونږ
دا خور او وور ملت به بهرته راټولیږي زمونږ
زما امانه! په ما ګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچونو سره
توده به مینه کړي زامنو او له لونو سره
بېرته به یو له بل سره شوي ژر وصلت ته رسي
داوبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوندیه په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زویه!
زما امانه! په ما ګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا به هم اختر وي

ketabton.com - The Digital Library

څنګه اختر؟ د خوشالۍ او د خوند ونوا اختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونوا اختر

دا ختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹

۱۳۵۸/۶/۱

پېښور، کچابيان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مينه
په دې مينه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر يې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرينه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

ketabton.com - The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم-کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستړې
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

زه یې خوشي دې خوښې ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه رابېدار شم
ارخ مې نه لګي ، بستراو کټ مې شوم دي!

ها سمسور- سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوندته
دغه بدې- بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلې مې د ترمو او سنکو موم دي

١٣٦٤/٤/١٦

ketabton.com - The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې درومي له پیچومو!

چې تیریږي په ښامځیو !

دغه لاره چې ته ګورې:

چې غوریږي پرې جازونه!

چې اوریږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانیږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګورې،

چې په ستنغو ده ختلې!

چې په څوړو رالویدلې!

ketabton.com - The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت دی!

چې تیارې پرې را خورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو!

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی واټ په لوري درومي!

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما مېږي!

ketabton.com - The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره :

د سپېدو آغاز ته رسي!
ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره :

سر و خروېي ته وروتلي!
سرلوړي لري په پای کښې!
سرمنزل د مرامونو
«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور ، کوزتاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري
د وطن په مقدس عهد او پيمان مري
وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي
افغان زېږي ، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱ ، کابل

ketabton.com - The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چارو څه وکړم کوکار ؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »
چې نسیم وي موسولي په ګلبڼ کښې
په تونده باد يې کړي له واره تار په تار
ماڼۍ يې کړي په ړنلې سوري سوري کړي
چې وي پرخې تازه کړې په سهار
ښکلي مخ يې بوراڼ وي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
يو په يو يې د خزان په رحم ورکړي
په سرو ورکړي د سېليو تونده ګوزار
جړاو کړي چې لا سوڼو د قدرت وي
لاله زار ګاندې بدل په خس او خار
د ماشوم غوندې په « هست » و « بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

ketabton.com - The Digital Library

يو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو چې دی دی د دې لوبې دي تکرار
هره ورځ نوي ګلان په اوبو يوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار
لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هیڅکله دې پرېښنود وکرار
په سکندر او په چنګيز مودې ملک وران کړ
بيا انګرېز دې کړ تېرېو ته تيار
اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار
د چنګيز خونړيو ولې په وينو
د خلقيانو بې جلبه اقتدار
د ظلمو سينې یې سمې کړې توپوته
پرې یې جوړ کړ د ېمونو درزهار
د ګولو. نله يې هر خوا اوروله
نراو ښځې يې پرې تویې کړل انبار
د برواره زاره لړزند په خپلو وينو
درومي مېګ الوتکو په بمبار

ketabton.com - The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، څملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوی هر دیار
د ځوانانو کوڅه کوڅې په شپېلو کښې
په لاشونو یې، کارغان کتار-کتار
چې تباه دي، تول د دې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
سترګو ژاړه! په سرو وینو اوښکې بهیږې!
دي دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه - لوټه، کلی - کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تور و لوخړو کښې لمبه شو
د کونړ کوروونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سرای دی که اسمار
په نینګلام کښې د ننګلام دی ترل شوی
په شیګل کښې شکي سرې دي په انکار

ketabton.com - The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاڼي دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بعونو او تاڼکوټو هوار کړي
چلېدلي پرې توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا څېدلي د ظلم په مقابل کښې
په خستان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنه کښې درزمار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلی خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وربځې راغلې
بې آرامه دی له دوکه کندهار

ketabton.com - The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تېرين کې تېري مات شول د غدار
په کلات کښې په شينکۍ کښې په مرغه کښې
په سورغر کښې بيا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ګړ شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ايسار
د اورګون څمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی ټکسهار
غرجستان غرونه په شنو د وينو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنۍ او په باميانو کښې اوربل دی
سره ده څمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګرديز کښې
په ځاځيو، سيدکرم دی ترسهار
سته وونه د ستو په کندو کښې
په تېره کښې تېري شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړي نسکوري
د محمد زايو توريالو په ايثار

ketabton.com - The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل دانتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لښې یې کړې چې بلې
راتولېږي کړې لښر به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې تسوپان کړي
داچې دی دبل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سور خزان د سرو لښو په تېرېدو دی
راتږدی دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتون دهکړي

آبادي

«زیا» دې ومرم، «ته» دې ومرې، «مونږ» دې ومرو
خو ژوندی دې وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته را شي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

ketabton.com - The Digital Library

د اِستقلال لمن

توری د تیری ته مې د ډال لمنه ونیوه
بیا مې د "میرویس" او د "خوشحال" لمنه ونیوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونیوه

لوی سیلاب د خلکو را ښکور کړلې په ختوکې
ځکه دې د لوی صیاد د جال لمنه ونیوه

زه به د مهدي په پاکه لاره تاندې یون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونیوه

زه د خدای په مرسته، د ایمان په زور جنګیږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونیوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر میدان کښې وي
تا د لیونې ماد ذوالجلال لمنه ونیوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچرکړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونیوه

ketabton.com - The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولوېدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نه یم کړېدلې زه د روس وحشي منګولو ته
ځکه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پېښین بازارګی ۱۳۶۳

وېر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دېر دو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کورکښې وېر پروت دی!
۱۳۵۷/۱۱/۲۷ کابل

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او پر دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنیٰ هم لري.

ketabton.com - The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تېرېدل
د هېواد په مینه وینې تویول
د تاریخ د میړنیو ننګ ساتل
خپلواکۍ ته سره د ولجه تیارول
سرلوړي ده، ویاړ دی، فخر دی عزت دی
په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تېرو توره ورتلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګولیو په باران ورګډېدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
د ملي ننګ وناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل
استعمار ته خوله په سوک وماتول

ketabton.com - The Digital Library

د تبرو نیو په سر توره تیرول
ورته لار بېرته د تېښتې بندول
د هیواد د هیواد دوستو زویو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دایمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهیدانو هسکېدل
پر سنګر د علمانو برېدل
غیرت غواړي، همت غواړي، ایمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسینْ شهادَتْ دَ یزیدْ مرګْ دی
اِسْلامْ ژوندَ مومي ترهرې کربلا پسَ

ژباړه: ۲۹/۱۰/۶۲

ketabton.com - The Digital Library

داختر دعا

بیا دی اختر را روان !

هرمسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دي راغونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سرټکوي ؛

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیانوي !

* * *

خود افغان

ketabton.com - The Digital Library

د دې سپېڅلی مسلمان له کوره

خوښي کلونه کیږي ـــــــ کېږه کړي ،

اختر را در ومي خوښي نه راولي ،

سترګې تورېږي په باروتو ، په رنجو باندې نه !!

لاس هم سره کیږي ـــــــ ؛

په نوکریزو نه ، په وینو باندې !

قرباني هم دا څلورکاله کیږي ،

پر له پسې ـــــ پې کاندې ،

* * *

که ابراهیمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس :

د پلار ، د مور ، د ورور ، د زوی قرباني ،

کوي په ډېر عالي همت ـــ او ایثار ؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر !

له ځانه تېر دي ـــــــ ،

که آزادي نه وي له ژونده ، له جهانه تېر دی !

* * *

نو لویه خدایه ! د جهان مالکه !

ketabton.com - The Digital Library

د هست وبود، کون ومکان مالکه!

ته کړې قبوله!

داد اخلاص، داد ایمان قرباني!

داد سپېڅلي مسلمان قرباني!

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه!

د سره ښامار له واکه!

دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی د افغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی!

او دوی،

دوی د وحشت په هیولا باندې غورځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور، کبابیان

زندان

وطن لوټ-لوټ، تیره-تیره وران شو

کور په کور د هر افغان په کور افغان شو

دا عجب غوندې د خلکو حکومت دی!

چې هر چا ته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/۲/۵۸

ketabton.com - The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ویرونو سلسلې دي راځي

زه به یې کومه - کومه ژاړم جنازه بې کومه
د خوانیمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموبو سلسلې دي راځي

د وینې نیلو اد همت د یوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند دریاب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنیا بامه ! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګیز، انګریز او روسه پورې
ستا از هیبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

ketabton.com - The Digital Library

د سپید و توره راته ښیي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دي راځي
ښکاریږي چې بیا به مې په لاسو کېنې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دي راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کېنې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ریښتینې زوی وته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، د څرخي پله زندان

لوږسر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه ښښ محل ته خاته نه غواړم
لوږ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو - ټیټو دروازو ته

ketabton.com - The Digital Library

د کمونیزم شپېره

بس رسوا شو اوس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام ترېنه زیږېږي
دېره وایي انقلاب د کمونیزم

ژوندې درد وي ، غم وي ، وېره وي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق ور دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بېزوله زوی ځه سر پېتوب غواړي
څاروېتوب دی انتخاب د کمونیزم

ketabton.com - The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکيلاک سمبول دی
ترې وريږي سور خوناب د کمونيزم

ای په سره کتاب کښې ډوبه سر دې هسک کړه
بې تعبير دی رنګين خواب د کمونيزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانيزي چېرته باب د کمونيزم

خپله هم په خپلو وينو باندې سره شول
څوک چې کړه شول په سرخاب د کمونيزم

هم يې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونيزم

چې په سره کښتۍ سواره ځي په دې سيند کې
غرقوي به يې ګرداب د کمونيزم

هغه مُلک بيا په سره اور کښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونيزم

هرمزدور به بيا دستي نقش زمين وي
چې په قار شي پرې ارباب د کمونيزم

په خدمت يې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه يې تناب د کمونيزم

ketabton.com - The Digital Library

په نښه کښې شیشه په . . . . . ولاړه
چې یې ښېښلي وو شراب د کمونیزم ۳
په بالښت یې روح له باد سره روان شو
چې و پروت پر تخت خواب د کمونیزم ۴
وفادار و سره هم وفادار نه دی ۵
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم
توپ وي، ټانک وي، بم وي، درزوي، دروزي، دزوي
تباه کړن دي ټول اسباب د کمونیزم
بم یې ونه سرچپه کړې ولې پورته
لغوې دی انقلاب د کمونیزم ۶
حق په اوتو، بوتو نشي پټولې
که هر څو غاپې کلاب د کمونیزم
تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سراب د کمونیزم
حبشي غوندې له لوړې هلاکیږي ۷
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم
چین هم پوه شو پس له ډېر وترنګولو
چې بې سره دی رباب د کمونیزم ۸

چرېښنکو[9] که هرڅو وچې ریږي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونیزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې پېښبرندي په رکاب د کمونیزم

د بلا مخ يې څرګند شو ملتول جهان ته
څیرې شوی دی نقاب د کمونیزم

اوس د خلکو تر دب دوب لاندې لښکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونیزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانګ ځي
دی د اکاډي اوس کرياب د کمونیزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ راواخله
ځلا نه لري شهاب د کمونیزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وې
اوس څیرلی دی مهتاب[10] د کمونیزم

له لمر څرکه تر زواله وُ کسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونیزم

اوس د وینې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وینو وُ شباب د کمونیزم

ketabton.com - The Digital Library

دافغـــان د تيـــرې تــــورې په رڼاکښې
مځ ليده شي بې حجاب د کمـــــــونيــــزم

هغـــه لوړ ځي ، دده ټيټـــ دې خواهشــــونه
په دام نه نښـــلي عقاب ، د کمـــــونيـــزم

مُسلمان افغانه لوی وياړ دې نصيب شــو
چې دې وتاړ که پاياب دکمـــــونيـــزم

نه د برش ، بيتـــ قصـــيده يې دتوان ســـــه ده
کتاب غواړي هـــرکتـــاب دکمـــــونيـــزم

۱۳٦۳

✦ پايليکونه :

۱- د کمونيزم سوال ځواب = د کمونيزم د ديالکتيک مطلب دی.

۲- د داروين هغې نظريې ته اشاره ده چې انسان د بيزو اولاد بولي او کمونستان يې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقيان او پرچميان په قدرت سره ورل شول او خلقيانو پرچميان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا يې ددې اجازه نه ورکوله چې ويې وژني نو خلقيانو د خپل تهس سپهلو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچميانو باندې د فانټا بوتل استعمالول په دې بيت کښې

ketabton.com - The Digital Library

همدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزي د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مردارېدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چاوويل په کندهار کښې د روسانو يوه بمب يوه وېره زړه ورنه له ځمکې راوايسته او په خاښونو يې ودروله ، ما ويل د انقلاب لغوي معنى همدا ده .

۷- د حبشي ورورستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونيزم د ډيموکراسيا او زړښت په باب د چين د حکومت او کمونست ګوند ورورستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرينګو د روس ديکتاتور .

۱۰- وايي اصيل کتان د سپوږمۍ په وړاندې څيرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې د دې عقيدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بيت کښې همدې عقيدې ته اشاره ده .

ketabton.com - The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزیزې خو انسان خبرې نه کوي
دوور د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لا به مې موزیم ته د پرځندن رازونه ملنه وو
چا ویلي دادي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته و وايي
نه مې لوېږي زړه ترڅو ګریوان خبرې نه کوي

ځلي دا یې و یې د تودې مینې داستان وایي
څوک وایي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوې "مسکو" بشر بشر دوستي وايي
دا خوشې وینا ده چې خرسان خبرې نه کوي

ویرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نــه کــوي

کسه پــه شفق کښې د شهید د وینو کرښې د ي
ولې انکاري یې چې آسمان خبرې نه کوي

ketabton.com - The Digital Library

ستړګې یې د ظلم او وحشت داستان په جار وایي
خیر دی کړ د غیږې یتیمان خبرې نه کوي
او ښکلا او سلګۍ مې د خبرو شړ به ګونګه کړه
ګوره مې دیوان ترڅې دیوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښار

دخره مینه

خلقیان وایي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان یې دا و بیا نه ده غلطه
خود خرس دوستي وژل دي او خیرل دي
څه ښه وایي دخره مینه ده لغته

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

دآزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې یې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په ویرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دې او شپې دې پسې شپې دې شپې دې
یوه پر بل پسې لګیا دې راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژغځین دې
ټولې تیارې - تیارې بیا - بیا دې راځي

* * *

کړم سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دې رڼایي یې نشته
ساتونږ ګرځي ګرځي هم ډکیږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

* * *

ketabton.com - The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کوي
چې ژر به څپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوي راوړي
دامید ګلان به وغوړېږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسېږي

۱۳۶۰/۹/۴
کابل

د نورخلي

پېرکسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي يې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت يې ده نيولې
ابدي يې دي پرې ایښې د نور خلي

پېښين، بازارګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

ketabton.com - The Digital Library

له ما خو بنې له ما طرب مه غواړئ

له ما مه غواړئ د غزالو د مستئ غزلې!

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيدو، د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما خو بنې، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپاني بحر يو خاشکی يمه!

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څړيکه يمه!

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

* * *

د تورو سترګو د سپين مخ خبرې،

د غوړو اوربل او د سرو شونډو خندا،

د معشوقې د عشق او مينې دنيا،

ها د نازونو د نيازونو جهان،

ها د ګونګرو او د پايزيب شرنګهار،

له ما دې پاتې!

زه ورځلاص نه يم

ketabton.com - The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی!

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې - ذرې کړه!

(نو): له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپانې بحر یو شاخکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه!

زه د وحشت له توږو لړو نه راوتې یوه څریکه یمه!

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

زما د خوږ وطن تنکي - تنکي ځوانان بېمردي!

زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي، نجونې شته دي!

خو توري سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې

په نرمو شونډو باندې رنګ د د نداسو نه لري

پټرې د وینو یې نیولې وې تل،

ورابل یې جړدی.

د ګودرونو له شنګونو د سنګرو شنګ ته

دې را تول شوې -

له غلیم سره د غزې وهي.

ketabton.com - The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لارکښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له توروڼو راوتې یوه څرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه عمونه جوړېږي !

بڅې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

معنه په سرو وینو لړلي شهیدان د مېنې!

ketabton.com - The Digital Library

د وجدان رگ - رگ مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وينو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو ځاځکی يمه

زه د ستم له اوره پورته يو بخرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه کرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګانې نشته !

بس د شهيد ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنون لاسونه سره کوي

ketabton.com - The Digital Library

خوپه تکریزونه

په سرو- سرو وینو سره دي !

سازونه نشته

د بمونو زیراو بم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په غږ ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه دالم د توپانی بحر یو ښاخکې یمه !

زه د ستم له اوره پوره تریو بخرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

ketabton.com - The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پښتون له پښتنه ورو سره

د دوی د ژوندواک او اختیار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګریوان

د خپلواکۍ نور ورخیرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څو چې تیاره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه دالم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه!

زه دستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یو کړیکه یمه

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

له ما مه غواړئ د غزالو دمستۍ غزلې!

مه کوئ هیله د ګیسو، د قصیدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

ketabton.com - The Digital Library

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کبابيان

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شو مړګونی رنځ ناڅاپه راعيـــــــان
وو " ويروس " يې له وروســـــ څخه راغلی
د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغـــــانان

۱۳۶۱/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خـلاص شو که خدای کاندې
بس اوس پاتې يې دوره د « نقاهـــت » ده !
سور ټحو يې سره مابنام ته رســـــــــيدلی
د روسي ښکېلاک تـخته د ميـخ ترکــت ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کی او ببرک د نوموړو د سرتېکی دې چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم دا پنځلس کاله د واړو ورلوته په کابل کې اخېستل کېده ، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي څخه جوړ شوی دی .

ketabton.com - The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانونه لرم
ستا څوکو ونکي غاټول نه غوارمه
چې د شهید ګل، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګلونه
کرم او به خوربه یې د تن په وینه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غلیم پر سر بلنسی اوروم
چې زما لور ته یې کاڼه کتلي
په سره د ښمن مې سري ګولۍ اوروم

***

ketabton.com - The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وينو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته توپان جوړوم
لا په آمو کښې غنور ځنگونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" رښتيا "دولت" دی
هم سنگځل کا هم وهل کا
تر "دو، لت" لا پسې تېر دی
وحشيانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش يې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، اديروته
په رښتيا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ويشي ښارته، کليوته ديروته

۱۳۶۱/۸/۲۸، پېښور

ketabton.com - The Digital Library

راسره وژاړه

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژاړه!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژاړه!

زما د سوي زړه ، سوې ژړا چې یې تر غوږ شوه
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژاړه!

د هر لوی مصیبت زما په کور کښې سترګې پرانیستې
دا چې هم کافر هم مسلمان راسره وژاړه!

چیغې مې د غم لکه ققنس له سوزه پکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژاړه!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې
د هرې وږمې وغوړېده ، ګلستان راسره وژاړه!

ما چې په توره تم درېښو اوښکو د هوې بلې کړې
ستورې یې راکوز کړل کهکشان راسره وژاړه!

څرېکې مې د زړه چې په پټرې شوند وکې کړیکه شوه
توې یې تنې کړلې ګریوان راسره وژاړه!

زه یو آواره یم ، کله هلته ، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژاړه!

ketabton.com - The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه
ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم ترینه سلب کړه
«کام» ناکام، کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت د انسان سوز ماشین چې «خاد» شو
کړل «ناښاد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ ورپسې ؤ
شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع ؤ
خو یو لک څرسان ترځ، ببرک ترشا ته
دادی ځکه «ببرک شا» ها «شاشجاع» ؤ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

ketabton.com - The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمان !

برو! برو! زین خاک ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

ketabton.com - The Digital Library

ای کرگسک پیر

عقابها

اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما

از سالهای سال

از قرنهای قرن

از چشمه های پاک

و ز رگهای تاک

ما را باده یی

ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست

ملتی

غیور و با ایمان

دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش

اندر نبرد حق

در راه حفظ خاک

ketabton.com - The Digital Library

سر میدهد آسان

هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز

فرزند تاریخی وکهنسال جهان است

آزاد ومستقل ؛

در طول زمان است

تا هست این جهان

تا هست یک افغان

این میهن ما نیز

آزاد میماند

آزاد میباشد

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما ،

به مرزهای خویش

ketabton.com - The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دئ

پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکۍ نعمت ته نه شئ رسیدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واك ته رسیدلی

سره ښکېلاك را استولی مستقیم دی

څکه هر افغان یې ولي په سر کاږي

د ببرك رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بې رحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونریزۍ کښې کمونستو تر دوی واړوله
چې یې ماره د انسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ اورېدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه پرېږدي فریادونه له هر خوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړې د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې توې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوښکو کړم ګریوان په وینو

توري لوخوړې د بمونو ترې راپورته شولې
کورونه رنګ ټول کلي رنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې راپه یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

دګنهګارو(!) بې ګناهو ترمنځ پوله نښته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو
څوک په مړو، څوک په کورو، څوک په زندان کې مړ شول
هم کورپه وینو دی، هم لښتدی زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی کړل کښیناستل دوینو تویو د پاره
هغه کورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینو
څوک یې وژلي په تورې څوک د بمو په میتو
څوک په ژوندو ونښول ترکهتو ره ګورستان په وینو
صرف یې ونکړ په بیجیا د وطن په ژوبو
کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه
چې په خبره وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم ؤ، که مامور یا استاد
چې ددوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکترانو باندې
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

ketabton.com - The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه یوړه
علم په وینو شو، ادب او ادیبان په وینو
ګلې په ګلې، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو
وطن یې ویندی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهۍ نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو
زه بریې وښیم جهان ته کومه - کومه برخه
...ی لړندکړی هرطرف افغانستان په وینو
عزت تنه وي چې دکونړ دغمو چیغي واوري
او به سرې شوې دي د سیند د نورستان په وینو
کله وتی شي دکیرالې قتل عام له ذهنه
دخوینډ و میند ورځ نه لړند شول بچیان په وینو
د "شیګل" شګې هم په سرو وینو کښې ولمبیدې
د "نیشګلام" شنې چې دګې ګړې باران په وینو
د "ننګرهار" دګلوهار دوینو عکس ښیي
چې یې په ښبو کښې رغز یدلې دی زلمیان په وینو

د «الیشنګ» ، د «الینګار» سیندونه سره ښکاریږي
دی لړل شوی سرتر پایه ټول «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په «خوګیاڼیو» کښې ټانکونه شول روان په وینو
که «خیرخانه» ، که «پای منار» ، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لا تراوسه شاهدي پرې وايي
چې یې ډوب کړي دي د غیرې ماشومان په وینو
که «برکي» وُ که «پادخواب» ، که د «علم پُل» وُ
ټول ولې وینو دي ، هم دی «تنګي واغجان» په وینو
د «څرخ ګورونه» په څرخي الیکوپټرو وران شول
په «سجاوند» کښې چا ونه مونده امان په وینو
«تیره» بیاره شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردېز» جنګړېز کړ سور په وینو، ګردېزیان په وینو
سته د «ستو» په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو ، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملي» خپل بې شمېره مله یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل ، پاتې ، پاتې شول بې نښان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

شول مرې کوته «سید خیلو» وزه»، «دوه مانده» کې
په «زیرو ک» پریوتل لاشونه، شو «ګیان» په وینو
په «سید کرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو شو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمرې» ده، که «دوشي» دې بیح له وینو نه شول
غاتول د دښتو ځیګر خون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند و ستو بچو
«میمنه» مینه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خوب پولې پټې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو رنګ شو، پنجاب سو رنګ کړی
«شهرستان» ربړی، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

«ونخی» ، «کڼ» ، «شنین» ، «کړ» ، «جغتو» دی وینو ولمبول
«خروار» په وینو شو ، رنګین شو «زنخان» په وینو
هغه «غزنین» چې ما لیدلی وُ اوس هغه نه دی
بوی د سرو وینو ترې راځي رنګ ئې دی ګلان په وینو
«ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی
«رباط» ، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هر مکان په وینو
په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه واورېدل
دښتې او غرونه لمبېدلي د «روزګان» په وینو
د «اورګون» زمکه شوه اورګوڼې د لمبو د لاسه
د «وازې خوا» د «کټواز» دی هر میدان په وینو
«شینکی» شوه سره ، «دروازګۍ» سره «سورغر» شو سور په وینو
ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وینو
«ارغنداب» وینې شو ، «کرز» وینې ، ښاو خوایې وینې
«بولدک» په وینو ، هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو
په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وینې وبهېدې
«موسی کلا» په وینو سره شوه ، «هلمند» وران په وینو
په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو
«شینډنډ» د وینو ډنډ شو ، «لاژند» شو «سیستان» په وینو

ketabton.com - The Digital Library

«هرات» په یره ورځ کښې د برش زړه بچې مړه ولیدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو دی «لامان» پړوینو
وطن په وینو باندې رنګ شو کلی - کلی رنګ شــو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په ویـــــو
د وینو - وینو په لار ولاړم د وطن په عنبــــر کښې
سمه په وینو ، غر په وینو ، ګلستان په ویـــنو
ملې ماتم یې د افغان اولس په خلکـــو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سورمې بیان په وینو
د کونډو ، رنډو ، خویندو ، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وینو پسې
لکه د دوی د بل چالاس نه دي داشان په وینو
د ټول تاریخ د وښو پاڼې یې په وینو وللــې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګېزخان په وینو
عَبدالرّحمن له ککړیو خوځلي جوړکــــړل
دوی سراسر وزنګاوه هر یو مـــکان په وینو
خو ناحق وینې یې لاس ناخلي له ښي ځخــــه
څکه لیکلي وي ټول عمر قصابان په ویـــنو

ketabton.com - The Digital Library

د بادروان له شرمه ډك مرلې بڼه هېر نشي د چپا
هغه ترکي چې يې سور وُهر «پرمان» په وينو
امين دلوی خاين په توګـه ورك شو، سپك شو پسې
روسي بادار يې کړلو موږ ښه د خپل ځان په وينو
کارغل به هم ډېـر ژر د وينو په بهير ډوبېږي
چې له اوله ؤ وطن تر را روان په وينــو
داد افغان وينې به نشي بې بدله پــاتــې
ژر دي خولم ښکړي خپل واره دښمنان په وينو

۱۳۵۸/۱۰/ ۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه د کال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې ياده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهــل بيــتو
سره شــوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦۳/ ۷/ ۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ ه، ق

ketabton.com - The Digital Library

د نورخلي

د بريالي غازي او سرلوړي شهيد

مولوي شفيع الله په ياد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغنديو د نور کرښې هره خوا ايستلې
د حق رڼا به يې د زړه سترګو ته نور وروباخښه
رڼې ګولۍ يې د هدف په لور رسا ويشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرو يې باندې
په عقابي غوره څنګ په لوړ جرأت بريدونه کول
د دښمن زړه ته يې رسا د توري ګزار رسيده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد پړوې يې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې څه چې ان دارګ په خوله کښې

ketabton.com - The Digital Library

په خپل رسا ـ رسا ګوزارې بې حسابه ورکــړل
د دین او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غږ به یې غلی کــړلو
دحق دلارې د راکټ په لړزوونکـــــو ډزو
د روس د ظلم ، استبداد او د فساد حُـــالــه
پرله پسې برې ویشته په نړوونکـــــو ډزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د سترګو تور وُ
ده ته ؤیوکه به د تور ، کړبه د سپین ګـــوندۇ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ؤ دده
دده نظر کښې یو د کفر بل د دین ګــونــدۇ

* * *

هغه غازي چې زور ، زارۍ او زر پـــرې نړچلېدل
د عارضي سولې ، تسلیم په لاره تللی نه شـــو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ دده
سرېې بایللی شو خو چا ته کـــږ مړلی نه شـــو

* * *

ketabton.com - The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه يې په صاف زړه جهاد وته کـــول
په هر مصاف کښې به يريو ښکلولې يې پښې
کړل تار او مار بې چې دښمن به قطار وته کول

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کــاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په عنبر کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله تـــه
شولو آرام د خپلې توري د نيام په عنبر کــښې!

* * *

خو غازي نه مري ، شهيد نه مري ، هغه تل ژوندي شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رسي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شـــو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کــړه
را نه لاندې يې د پلار نيکه هستي کــړه
ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست ومه
ای د ين زاهده! تا به بد مستی کــړه!
د داړينو سرخــرويي مې شوه په بــرخه
چې په وينو مې خيشته خپله هســتي کــړه
کــه پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړه د ما دې بُت پرستي کــړه
چې کلونه په رنګونو کښې وه پټــه
ښه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

ketabton.com - The Digital Library

زیری

زه یم شاعر!
زه د وطن شاعر یم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما هڅول وکړې!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل کور کښې بسیا!
د تمدن له ګڼ‌ګړندي یون سره یون وکوي!
ملې پاڅون وکوي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندي!

ketabton.com - The Digital Library

په مېنه - مېنه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي وړکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت وړکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکۍ مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړا ګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،
بیا مخ ـــوم !

ketabton.com - The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلک غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندې ژوندون نه مني ،

يون کوي

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاره تري نه هيريږي !

دوی په دې خپل پيغور کلن تاريخ کښې ؛

لويږي ، ځالي يې ګوريدا او غريبي ځالي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوی په خپل دې پيغور کلن تاريخ کښې :

ډېرير غلګر ، ډېر د اږده مار ليدلي ،

د دوی په خاوره بلوسېدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، يرغل يې کړی ، بلوسېدلي هم دي ،

خو پاتې شوي نه دي ډېر تر ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوک برايېن عوندې تېې تښتلي ،

وطن فروشه افغانان يې ښکا نه بللي ،

په هغه لار يې ليږلي ، چې باد ار يې تللی ،

ژوند ترې نه دې ډېر ښې !

ketabton.com - The Digital Library

شاه شجاعان ــ یې هټول په ګور منډلي !

* * *

اوس ــ همهغه وینه شته لا سره شوې نه ده !

اوس ــ همهغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !

اوس ــ اوس ــ هم شته د وطن دوستو افغانانو بچي

نه پرېږدي دلته په دې پاک خاوره ،

پردي تېرزن ،

د دوی ځایي ایجنټان

د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !

د کونړ لوټه ــ لوټه ،

کلی ــ کلی

هلته تګاب ، بلخ ، سمنګان ــ وګورئ !

پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !

هټولو ځوانانو ،

نرو ــ ښځو

او وړو ــ زړو

ketabton.com - The Digital Library

په نهور تیا او په میړانه ،

سینې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک شلیک ته ،

د دوی سرونه ټانکو لاندې کړل ،

خو ټیټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه یې ورکړه ، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مړئیتوب کړۍ ،

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري یم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس ،

په چپل آزاد ،

د مېړنو هیواد کښې

ketabton.com - The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي
او هر ژر کیږي،
دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتیږي!

* * *

زه کړیوځل د آزادۍ سپېځلي ورځ وویینم!
بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،
بیا نو که مرم نو هر هوسا به مرم!
په خوشالۍ به مرم،
زړه خوښی،
په خندا به مرم!

زه باوري یم چې وطن به آزادیږي زما
خو که زه مړ وم په دې منځ کښې
نو خوږو ملګرو!
تاسو تر هیله کوم،
خواست کوم،
غوښتنه کوم!

چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک راواستوئ!

ketabton.com - The Digital Library

چې ما ته زېری د وطن د آزادۍ راکړي

زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم

د ازېری

ما ته دې د ژوند زېری!

د نوي ژوند

او د تل ژوند زېری!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نیول یې وو په نیت کې

ها حریص تر اوس ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوا یې خر وي

قطعي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولېنډ د پایتخت «وارسا» او د وهم ورشو د څرځای، په معنی ده.

ketabton.com - The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شـــوه
هره خواته ویرانه شوه - ویرانه شــوه
ورځ وي سپینه، شپه وي توره په دنیا کې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولجه نږ ښکارې هر لورته جنازه شوه
کړیوانونه ترلمن پورې بېرته شول
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شـوه
عرش پرې نولې له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنګر کښې د شهید وینه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونـو
د غمونو قافله د پره درنه شـــــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ټکرو چې لار پخه شـــوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېځ يې نابغه ځوک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!

«نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ مو پاک کړ د انسان د پښو له ګرده»
د عوايرعو بل دل کړی هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

«نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلي، که ځنګلونه، که وابښه دي
په خپل واک مو شروکړي چور تالان دی»
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی»

ketabton.com - The Digital Library

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

* * *

ای ښارو و ملګرو خوښ شئ، خوشالیږئ

وېرانونه موټول خپل دي پرې پلنوېږئ!

ګلان خورئ په بوټیو و کښې يې تاوان دی!

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

* * *

د خوګانو مشري وېره وېر افتخار دی

د غوایه بغاوت نوی ابتکار دی

د ښارویو نهضت توند په مخ روان دی

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبا! امبا! امبا!

هورا! هورا! هورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه توئیږدو تر پیدا
په کومه مینه؟
د وطن په مقدسه مینه!
په هغه مینه چې تري پاکه بله مینه نشته
او هغه وینه چې تري صافه بله وینه نشته
دا وینه جوړه د وطن د مور له تیو نه ده
دا وینه ویني د چینو له سپینو پیو نه ده
دا د وطن د مور له ویني ده
له میني ده
دا د وطن په لار تو یيږي
زرغونیږي پرې،
تازه گلونه،
سره گلونه،
د لاله گلونه،
په پسرلي تازه کوي د وطن د بنستي غرونه

ketabton.com - The Digital Library

چې د وطن په لار توییږي له دې وینې قربان!

چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مینې قربان

وینه په مینه تویید وته پیدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنګ*

۱

«هندوکش» موله ازله عدوکش دی

چا چې کړې پرې تیرې، تیرې بې ښنګ دی

خو روسانو چې یې زړه تر عون ورلښند کړه

دوی یې وخوت ویل: «سالنګ نه دی سالنګ دی»

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* داتوره په سالنګ کښې د سوونو روسانو د مړ ذاریدلو په ارتباط ویله شویده.

ketabton.com - The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته لوټ ته "عدل"، "مساوات" وایي
لوټ تېرى "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لار د آزادۍ نیول "پرمختګ" بولي

کور په کور نفاق کول "وحدت" شمېري
حق جهاد د دین په "بانډیستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بولي

هر څه یې چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پېښور

ketabton.com - The Digital Library

دوینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونه

سرو لمبو دي سره ګلان له منځه وړي
پاڼې شوې یې اغزي د باغ په خونه

طبیعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګیډیو ته یې واچول اورونه

د غوایه عوبل هرڅه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غوبړ غوایه کارونه

د روسیې د کبنت له پاره یې قلبه کړل
که کورونه وو یا وو ودان ښارونه

ودانه یې کړلې ورانې په بمونو
پرې یې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک یې کړل په تراکټور ترخاوروولاندې
په چا تېر شول د روسیې درانه ټانکونه

ketabton.com - The Digital Library

څوک حوراك د ما شینګن څوک د تو پوشول
چا نه کور کړل الوتکو خپل کــــورونه
نه واړه او نه زاړه ترې پر امان شــول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، زلمي، نجونه
څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطــنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونـه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوښې او لاســونه
په برقي ډنډو وهل دي ځورول دي
په ځړندوني بېلوي ترینه پوســتونـــه
درسته ورځ وژل دي، وینې دي، وحشت دی
ځوروي یې په ریشمو لکـه پســــونه
چې شعور یې وُ، چې درک، چې یې احساس وُ
ځ په کور شول چې ور اوښتل محــونـــه
چې عالم، چې په خبره، چې بادانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبــارونــــه
چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرېښول مېــــړونه

ketabton.com - The Digital Library

د پردیو زرخریدو نوکـــــرانـــو
د وطن په بچــو وکړل ستمــونـه
څو باور دی چې داوینې بې رنګه راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم ګلونه کـــړي
یار* په ودانه ګټي بمونه کـــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سرخښول نه دي، سرونه کـــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

---

* یار د لته دملګري، رفیق، تواریش په معنی دی.

ketabton.com - The Digital Library

للون

د وحشت لرې له فضاء نه به خورېږي، څې به!
د ایمان لاس به په باطل باندې برېږي، څې به!
د نور د کړښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تیارو د رګو وینه به وڅېږي، څې به!
د وصال لمر د غږه په څوکو راختونکی سبکارې
د ببلتانه د واورې غرونه اوبه کېږي، څې به!
زه به له یاره سره څمر خپل اشنا دیار تــــه
د رقیبانو سره مخونه به توریږي، څې به!
د برې زړې به زرغون شي د شهید په وینــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه خېژي، څې به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود چا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

ketabton.com - The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتک مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د عقابانو ځاله ،
دا استعمار قفس ته نه بندي غاره !
په خپله پاکه او آزاده خاوره ،
کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !
دا استعمار بابنې په ځمکه ولي ،
د دوی ځايي کونګان په خاورو منډي ،
نه پرېږدي ، نه پرېږدي
په خپل دې مقدس وطن کې
د مردارخورو تپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د میړنو مینه ده !
دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !
که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،
سرونه ورلی نشي ،

ketabton.com - The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځیني یې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې را لوېږې ترابا سینه
سوات ته غېږ ورکړې خوېږې ګرځېدلی نشي
په یون کښې ساتې د شهید وینه

اټک ۱۳٦۴/٦/۱۲

ketabton.com - The Digital Library

څه ونه وایي؟

په ملک د بل حکمراني ده چي څه ونه وایي؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چي څه ونه وایي؟
کړي وطندوست وطنفروش، انقلابي قلابي
د توپونو پرېماني ده چي څه ونه وایي؟
که خپلواکي غواړي چېرته څه د زندان په لوري
د مېني مینه زنداني ده چي څه ونه وایي؟
که سر دې ټیټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ایښودل لویه ځواني ده چي څه ونه وایي؟
د عوه د ټول انسان کوي فکر یې سیمه کې دی
دلته تر اوسه ځانځاني ده چي څه ونه وایي؟
د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چي څه ونه وایي؟
ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي وا چول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چي څه ونه وایي؟

ketabton.com - The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه دې بر «جبـــه» ده
د چا پلار وتنه نشي ځنې کـــړلې
له کابل نه کــه کا، بل لـــوري ته هڅـــه
په تابوت کې تر «جبې» پورې شي تـــللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ورځي شي ســـري
د چا پلار وتن جبې نه نه شي کــــړی
«سیل هله وي ښبنتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مـــردار» عونډی ته ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمـــــونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځیږي، راتوندیږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو په با غونـــــو

* * *

دا اتوپان د غلامی دی، دا توپان دبربادی دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران موکړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکی سمسوره ونـــه
چې ورکړي مو پلرونو دی د وینو بارانـــونه

* * *

دا د نوي وخت انګریز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې یې ترخه دي، په پستو کې یې زیږه دي
تر انګریزه خوځل تېر دی، خونیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

* * *

ketabton.com - The Digital Library

دلستومي ماران روزي ملتونږته په کور کښي
تود ميدان شي جوړولی ، ډېر پياوړی مداري دی
سرې ريتارې کړي ورپورې ،ګډوي يې په ميدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

* * *

کور ،کالي ، ډوډی شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي ،چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لاهو شي دې سره سيندته، هرهر څه ورځني يوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي، په توبو شي ، په توبو ئي

* * *

ننن راغلي هدا ورځ ده ، په وطن موافغانانـــو
په ميدان د سياست کې خوشې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناڅي ، کله خملي ،کله پـاڅي
خوروي په ملک کښې زهر، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړي يې خپل رنګ دی، هر يو کار يې د نيرنګ دی
را روان په نوی لار دی داد عصر استعمار دی

←- - - -

ketabton.com - The Digital Library

په رنګونو غلط نشې، نیرنګونو رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

* * *

د تاریخ عنبتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یو نسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په توربه ختمیږي
استعمار ته په سرو کړه، څو بې سره ګوزارونه

* * *

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پښتګان د آزادۍ دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا ترلې لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

* * *

بیا دک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په توریکو، په چړو او په لښتونو
بیا د توپ او ړد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

* * *

ketabton.com - The Digital Library

بیا را رسي خبروېږ د ملت د قربانیـــــو
د افغان د مېړنوالي ، شهامت او د بریـــــو
په ټوپک نیسي توپونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به ټانک ورخیژي روسان نیسي ترمړیو

* * *

بیا سره کړي یې ده زمکه ، د دې وخت سره استعمارته
د « ګوره » په سرنوشت یې اړولي « سره روسان » دي
بیا د سرپورته کولو که خدای کاندې بېرته نه دي
په کاري ګوزار به ې ویشتي د لستوڼي سره ماران دي

* * *

له سرو ونه تېرېږي ، په خوښیو ، خوشالیـــو
له وطنه نه تیرېږي ، په لوېشت ـ لوېشت یې پړدي سرونه
چې سمسوره شي ، چې شین شي ، چې آباد شي ، چې زرغون شي
سپېرې یې پرې د سرو وینو ، خوږي سره سیلابونه

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي په ختمېدو ده
رانژدې اتل ملته ! اوس شپې د خپلواکۍ دي

ketabton.com - The Digital Library

په څو ورځو، په څو شپو کې، نتیجې په راوتـــلو
دغازي د میړنوالي، د شـهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وروک، آبرو

سټالین او امین

د هر ظالم خونخوار و بېښتیا ده چې «سټالین» دی
خو سل ځله اوس او بېښتی تر ې «امین» دی
خلک وژني، کلي سيځي او ښار وران کـړي
د ملت په کورکې جو ړملي نـــاورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوی تازه شوی

۱۳۶۵/۶/۱۳

ketabton.com - The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
در خاک وخون چو مرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

ketabton.com - The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم و فضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگردد

آهسته - آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

ketabton.com - The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې نګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په بونیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، زمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تاوخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

ketabton.com - The Digital Library

غـوړېدلى؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، کـه انسـان
چې د زمـکې پر مخ وو څه شی ودا ن
په ټانکونو، په بمـونو يې هـوار کـړل
ښه يې وغـوړاوه ګـران افغانِسـتا ن
د کـورو په ځـای يې وويشل ګورونـه
خو بې شـنختې او بې ښنې ، بې نښـا ن
د کـالو په ځای يې خـلاص کړو له کفنـه
نې راپرېښـوده لمنـه ، نه ګـرېوان
د ډوډۍ په ځای يې وينې را خـوراک کړې
کـړل ماړه زمـوږ په غوښو يې لېـوان
کـړل يې لوټې - لوټي کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټمـاران
کور، کالي ، ډوډۍ يې واخيستل له خلکو
په وژنـه يې هـم اړ نه شـول خلقيـان

ketabton.com - The Digital Library

څوک د باندې ، څوک په بند کې تر تیغ تېر شول
شول خواره واره ، خواره - خواره یاران
چې تو دې به پرې زمونږ مشاعرې وې
بېل شول هغه شاعران او ادیبان
نه یې لوری ، نه لودن ، نه یې درک شته
شول یې پټې د وطن د پټ زلمیان
د وطن د ښمنو کړل د څمکې زړې
د وطن په مینه مست خیالي ځوانان
تو یې شوې دومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي وچلی ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غونښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین ښیي دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې وپلوره ایمان

ketabton.com - The Digital Library

ددوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندی وي يو افغان

چا چې کړي ده سودا د ملك پلورنې
دي منلي يې په ګور شاه شجاعان

چې سپك ګوري د وطن د مورلن ته
سپك په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان

د تره کي عونډي مري د لښ له لوري
شي ناولي روح يې باد سره روان

د امين عونډي د سپي په شان مردار شي
د پلیت مړي يې قبر وي ويران

چې اسلاف يې اول سپك او پسي ورك شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکلا ګلګرو هديره ده
ژوندي راشي مرهم نه شي ايستی ځان

ketabton.com - The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړی شي رښتیني افغانان
چې راغلي بېرته نه دي ژوندي تللی
ډېر قوي استعمارګر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندي غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي یې ده لیکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
ځکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له شونډو نه یې هیڅ شړلای نشو
نن په ما باندې رشید کړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

مناجات

بیټ نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ :

دا وګړي د هرګړې خدایه !

لوی خدایه ! لویه خدایه!

څو کاله چې په داؤد خانه کښې زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځورولم او د بیټ نیکه د مناجات څواب مې په دې ډول ووایه :

[۱]

دا وګړي د هر شول خدایه !

لویه خدایه ! لویه خدایه!

د خوراك او څښاك په غم کې   خواره شوي په عالم کې

له عربو تر ایرانه   لا لهاند او سرګردانه

د روزۍ په لټه بنوري دي بې ستورې او بې سيورې
لېږدېدلي له خپل ځايه!
لويه خدايه! لويه خدايه!

د دوی مېنې کوې کمتې د کوي د نورو ښتې
بشري قوت يې درومي هومره مومي چې يې شومي
د پردو له خوا ځورېږي د مېښت په ځای مړ کېږي
ژوند يې غم دی سر تر پايه
لويه خدايه! لويه خدايه!

د اولس وينه وڅېښي د څو تنو جام ډکېږي
د کېږدۍ زامن هېر شوي د بنګلو خښتن ډېر شوي
هغوی ورځ په ورځ خوارېږي او دوی سات په سات مړېږي
لوی واټن شو رانمايه!
لويه خدايه! لويه خدايه!

نو له دې نه دي هم تېر شي؟ د دې ورېو شمېر دې ډېر شي؟
وږي تږي دې زياتېږي؟ بيا له لوږې دې مړه کېږي؟
داسې ژوند سنه دی که مړينه؟ چې مړ ژواندي ژوند کوينه؟
د تا څه ده سپکې رايه!
لويه خدايه! لويه خدايه! کابل ۱۳۵۶/۲/۲۷

خو کله چې د غوايه ترغويل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا را نازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي يې ونغړله د خپل تير مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووايه :

[۲]

دا وګړي ورک شول خـــدايـــه!

لويه خـدايـه! لـويـه خـدايه!

سور وحشت پرې را نازل شو   يو د بل د سر قاتـل شـــو

د سرو وينـــو سيند روان دی   اوردی، وينې دي، افغان دی

هيواد ټول په وينو سور دی   وحشيانه قتل او چـور دی

وطن وران شو درد نمـــايـــه!

لويـه خـدايـه! لويـه خدايه!

لوټماران ورته راغـــلي   مال او سرته يې دي غـــلي

کور په کور باندې وير خور دی   د چاپلار مړ د چا ورور دی

هر لور وينې - وينې - وينې   کله شوې دي ترې ميـــنې

هر خوا کې له وای وايـــه

لويـه خـدايـه - لويـه خدايـه

څوک شهيد کړل الوتـــکو   څوک يې مـړه کـړل په ټوپکو

په چاپېريو تل بمونـــــه   پرې يې بل کـــړه سره اورونه

څوک خوراک شول د ګولیو　　د وحشت د سرو ږلیو

د چا کور وران شو له ځایه

لویه خدایه! لویه خدایه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول　　څوک د ځان په وژله خوښ شول

د چا قطع شول سرونه　　د چا غوږ پښې او لاسونه

څوک ټکټر کړل خاورو لاندې　　څوک راووتل د باندې

ټول په وير شول سرتر پايه

لويه خدايه! لويه خدايه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې　　د وطن هستي ايرې شوې

سره کمونو واره تبا کړل　　عالمونه يې فنا کړل

څوک ژوندي ولاړ څوک مړه شول　　افغانان خواره واره شول

له ماره نه ترګدايه

لويه خدايه! لويه خدايه!

دا وګړي وو ډېر شوي　　هرې خواته خواره شوي

په خپل ډک کورکښې وو وږي　　د اوبو په غاړه تږي

د مړښت په بدل مړه شول　　په عمرو باندې ماړه شول

د تا داوه پکښې رايه؟

۱۳۶۱/۸/۱۸

لويه خدايه! لويه خدايه!

پښتنور

ketabton.com - The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې د زړه خامه حونه ښه پخه کړه
مینه مې هېڅکله نشوه چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پروا غزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که پېر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتې مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پر ېکړې لاره یې راوښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د نن کارونه نه پردم د سبا په غاړه
زما درانه - درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ ځپېږو لاره د کامیابۍ پرانسته
د ناامیدیو په سبب مې امیدونه زیات شول

ketabton.com - The Digital Library

له سرنه تېر و لیونود صف سر لاړی شومه
چې په شلېدلي ګریوانه کې مې درزونه زیات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې وویني قرآن نه ویني
چې پیمانوی بیا پیمان نه ویني
عقیدې نه لري عُقدې یې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ویني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه یې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې یې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کامیابېږئ به هله غیورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

ketabton.com - The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن ترډې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوری پر وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادی د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن پر لار کښې
د هندوکش غونډۍ ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غورځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخي پله په لوی زندان کښې

ketabton.com - The Digital Library

زما وطن تر دې زندانه تنګ دی

خو په هر ګوټ کښې روان :

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تودو وينو يې چې کيږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي !

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل ، د ﺛﺮخي پله زندان

جوړه

بريژنف سولې (!) ته جنګ کړی دې بې ننګه

خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس اميد دی چې بيا ، سوله ، (!) ترې پيدا شي

«انديرا» له «اندرپيف» سره جوړه شوه

۱۳۶۱/۸/۱۲

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

سیلانی

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیاکښې
خو چې ولې خندل زما په وینو سور شو

بې له ډاره چې تر داره ورروان یم
اوس شوې یوه چې سکنې وروړمې منصور شو

تل چې ګرځم سر وهلی ، بر وهلی
د غلیم له لاسه ملک راته تنور شو

د هېواد د لوړ و غرو تر سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۲

ketabton.com - The Digital Library

پور

(د ډېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی   وطن ګور دی
وطن پلار دی   وطن مور دی
دده نوم د   ژوند انځور دی
دده یاد د   زړه ټکور دی
دده عشق د   ایمان زور دی
په بېلتون کښې   یې سور اور دی
بل وطن کښې   ژوند پېغور دی
چې وطن نه   وي ورک لوری
په وطن پسې   مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د رحمان بابا په لیکه :

د سپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جور غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې واېږم، سبادي ورېله ضم دي

نه پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترېنې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د انغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانده بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زېر و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر دیار کې نن
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

ketabton.com - The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
درنه وینې مې مدام د سترګو نم دي
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردې منګولې خښې مې په چم دي
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبویه پکې خورې د تانک وبم دي
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکارېږي
چې رابرې نښانې د صبحدم دي
دې واره قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦٤

بریژنف

یا زوی مری*، یا پښې مات**، یا چانماری*** شول
چې کاره کتلې چا افغانستان ته
بریژنف چې په دې خاوره تېرې وکړ
شو زړه چا ود ارمان یې یو ورګورستان ته

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

---

* لکه چنګېز، ** لکه ګوډ تیمور، *** لکه کرکین، مکناټن او کیوناري

ketabton.com - The Digital Library

وینې

وینه په هره خوا کښې وینې - وینې
په وینو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دې تږی د بشر وینو ته
څښې یې په مینه - مینه، پیني - پیني

***

په خولو بشر وايي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، وروري، برابري وايي
خو په میدان د جنګ شر غواړي

***

بشر دښمنه به څو لاړ خر ګر موي؟
بشر دوستان چې سرې لمبې بلوي
کله کامبوج، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(فیمنګری)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

ketabton.com - The Digital Library

انجام

(د تره کي په مړینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی
پاکه غېږه یې هم پاکه هم سپېڅلې
د هرچا تر حق یې لوړ د حق مقام دی
په اغزو کښې یې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی
د رښتینې زوی له پاره یې پر پښو کښې
هم خوښي ده، هم هوس دی، هم آرام دی
سر پرې ږدي د نورو پښه به پرې پرې نږدي
د مرګ لوري ته یې هر د تېرې ګام دی
چې ناموس حیا یې ساتي هغه زوی یې
ګرامي دی، په کابل، کړ په بااکرام دی
(خو) چې پلو تري یې په سپکه سترګه ګوري
تربګني نه سپک دا نمک حرام دی

ketabton.com - The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور به وي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی

چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیږ کښې پروت د بل غلام دی

رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی

لعنتونه له هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی

د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت منزل یې لنډ، آس یې ناکام دی

تره کی غوندې نړ کیږي په ګولو کښې
نړ کولی یې چې چا په بمو بام دی

په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی

مرګ یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

ketabton.com - The Digital Library

اورپورې شو

بهار مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښتو او کڅونو باندې اورپورې شو
د ګل درنګ د رنګو وینه سرې سیلی کړه وچه
هم بې په بوی، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زېړو ګلو پرځای سرې لمبې تاوېږي یکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوچونو
د ګران وطن تاندو با غونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو بخیل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې څانګې لوخړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اورپورې شو

ketabton.com - The Digital Library

چې هم یې بوي، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اورې پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشي، هم په فرشونو باندې اورې پورې شو

چې ګل یې پښې ښکل کړې اودې به تر وربله یووړ
د هغو حورو په پړونو باندې اورې پورې شو

چې یې نوملي پګې وو د پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اورې پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اورې پورې شو

د اګران اوخوږ جنت نظیر وطن لنبه لنبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اورې پورې شو

د اور ځلقو کښې دي راګیرې د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اورې پورې شو

چې دوی ته کورڅ او دښمن تر پوخ سنګرڅ د دوی
هغو کلاڅ او برجونو باندې اورې پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پر وت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونړونو باندې اورې پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند ونه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اورپورې شو
د جګدلک د ونو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپورې شو
په شیوه کیو را شېوه شوې د ډبهن لښکرې
د کمریو پر کمرونو باندې اورپورې شـــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــــره
فرغه یې فروغ کړه په بنـدونو باندې اورپورې شو
بالاحصار اورکښې ایسار کابل تو ته - تو ته شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپورې شـــو
په استالف کښې لېې - لېې ګولۍ و اوربدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپورې شو
شکر دره او ګلدره داور دره غوندې شـوه
همې یې په غرو ، هم په رغونو باندې اورپورې شو
پروان په زړه باندې پرېمانه ګـولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپورې شو

ketabton.com - The Digital Library

دغل سرخ د نند ارو لارې اوس شاړې شو لې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالا شول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو
میدان ، میدان د خونړی جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اور پورې شو
لوګر ، ګردېز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګوښي اورګونونو باندې اور پورې شو
د آسمان څکو ښتروونو ځای سکروټو ونيولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شو
د تاریخي غزني له زړه نه دوړې پورته شولې
په حصارونو، ښارتونو باندې اور پورې شو
په قره باغ ، شلګر ، مقر بمونه و اوريدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو
د کندهار تاکونه لاندې کړل خوني ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسیدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختي ورځې راغلې
د دلارام په آراموبو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلک په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډ ونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پستو لاخولې پر نارنج سپړلې نرۍ
ترشول مات ورانډې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغو لوړو بړغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د میړانې یادګارونه وسول
سنګلي تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چاردره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

چې د واخان د یګړې وړل یې د روس پښو کښې کښېنوړ
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کور ونه وران، اوروونه مړه، نغرې ساړه ـ ساړه شول
د روس له لاسه په اوروونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کور ونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي ـ چې سره او ورو سېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د نوړې کېږدې ته خور وؤ
په هغو دښتو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدې او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او بنانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پېښولونو باندې اور پورې شو

←

ketabton.com - The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ایلبندونو، څړځایونو باندې اورپورې شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شېلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سیلونه به وو
په اخترونو، په جشنونو باندې اورپورې شو

د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورپورې شو

چې انتظار به دېردیس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کنډوونو باندې اورپورې شو

لیلا به وینې ټولول، لالی به لوخړنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي ایرې - ایرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوبل د غوایه وشو، روس مابنام ته راغی
په سهارونو، مابنامونو باندې اورپورې شو

←

ketabton.com - The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قيامت راوستو
خونه په هسک ، نړ په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندېز ، په ورځ اوږند پر بنديز کېنې بند شو
د آزادۍ پر ساعتونو باندې اور پورې شو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کېنې وسوځېدل
په نا سپړلو ارمانونو باندې اور پورې شو
دا او ښکې وينې سره ګډې دي خوناب جوړوي
که پر تنکيو کبابونو باندې اور پورې شو
چې به رپاند وو د غيرت او د عزت په شمال
او س پر شملو او پلوونو باندې اور پورې شو
چې يو بې سر قلم او بل به يې نظر قلم کړ
په هغو تورو، قلمونو باندې اور پورې شو
د پرون هغې مودنن په اور کېنې وسوځېدې
د بره تلک پر تکلونو باندې اور پورې شو
انسان يې ناوړې د آسمان فضاله دوړوه که
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

روسیه به ښکنځه روسیاهي کړي اوس له خلکو پته
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خوزه یې وکړه
چې هر-هر ځای یې په ټینکونو باندې اور پورې شو

د هر خوږمن افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې دلیسن په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې ټول اوبه-اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور-خوځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوي-قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې توپک په تانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

په کم نظر يې چې کتلي وو غيور افغان تــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اورپورې شو
چې د جنګ اور ته له روسيې نه پکې تېل رادرومي
په هر - هر ځای په دې ټيکونو باندې اور پورې شو
چې يې د سولې د کوترې کوڅو وســوځـول
اليکوپټرو په ځرخونو باندې اور پورې شــو
هغه سالنګ کښې چې يې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په ميخ ښينو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قومانده يې راډيو ستړې کــړله
د سره تره کي په هډونو باندې اور پورې شــو
چې استعمار کړ روس، خپل بار يې پرې ترځايه يووړ
د خره امين په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی که نشکور زموږ سرلوړه دآزادۍ بيرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شــو
انسان دوستي مې يې اوس ټول جهان ته وښودلــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

که زما کوریې کړ ایره مسکو همر ولړ زیده
په کریملین کښې په تختونو باندې اوریږې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی ورا اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اورپورې شو
چې هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اورپورې شو
د کمونیزم شرارت دنیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اورپورې شو
چې دې پیلې یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپیلو هیوادونو باندې اورپورې شو
لوی قدرتونه یو وبل وته په شا تیږوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوک به موږ وزړي هله
که په دې لویو قدرتونو باندې اورپورې شو
چې زور حق بولي دو یتو حق د ځغوی دی په کښې
نور په ملکونو ملتونو باندې اورپورې شو

ketabton.com - The Digital Library

خبرې کیږي نتیجه یې د جنګ او ر کړي لاندې
د ژړ یوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځیږي او فریاد کړي د نیا هیڅ نه وايي
جوړې یې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خو ډول ورته د جنګ غږیږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
یتمې پیغلې دي روانې د سنګر په لوري
چې د غم په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخیږي خو دلو پر ځای سنګر ته درومي
د مازیګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهید د پاکو وینو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفیعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکاریږي
ستاد هجران سوي شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

ketabton.com - The Digital Library

نه ځایېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځایېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځایېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان باد ونه په ګلشن کښې نه ځایېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت دی
سرې وینې د ظلمونو په سپین کفن کښې نه ځایېږي

رودونه دي د وینو په هر لوري چې بهېږي
ځوانان دومره قتلیږي چې مدفن کښې نه ځایېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په ویر لړلې
ویرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځایېږي

وطن سور دی - سور دی د روسیو په سرو ګولیو
تر دې یې زیات زخمونه په بدن کښې نه ځایېږي

خلقیانو داسې ظلم په وطن کښې کړ برپا
شرمیږي پرې تاریخ نن یې لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
از همان اول
بازندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بې ثباته تلون کښې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

ketabton.com - The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څوکسه کړي د ځان نوم د ملت ور باندې کېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور باندې کېږدي
قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ور باندې کېږدي
بمونه او روي په خلکو ظلم چلوي
او رونه بلوي نوم د خدمت ور باندې کېږدي
آرامه آرامي وي په یو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنیت ور باندې کېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
خو نوم په سپین سترګۍ د عدالت ور باندې کېږدي
تري واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت ور باندې کېږدي

ketabton.com - The Digital Library

د ځان په ګټه چوري کړي کلتور او اقتصاد
خو بوم د وروروالي او محبت ورباندې کېږدي

غلام کړي بل ملت په زور و لوموکښې يې ښکېل کړي
د خولې په تش وېل نوم حريت ورباندې کېږدي

نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکتاتوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت ورباندې کېږدي

که داوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هر څوك به لوی پند ونه د لعنت ورباندې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردك، آبدره

د مسافر جنازه

له سوي سري دښتې له خالو له زړه وخيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه

له هيلو ډك زړه د بې پايه دښتې زړه ته روانه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

ketabton.com - The Digital Library

سپېدې

سپېدې دي خوښي زما زېرې د سحر لري
په خره پره کښې تر ښا خيره د لمر لري
سپېدې دي خوښې زمـــــا

***

تياره ځيري په ځای بې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لري
سپېدې دي خوښې زمـــــا

***

د تاند و هيلو غوټه خو رېن زړګوټي نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لـــــري
سپېدې دي خوښې زمـــــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

ketabton.com - The Digital Library

دباغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مین په ګل ؤم خو له زاغ نه والوتم
زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ورسره یوځي ځکه له داغ نه والوتم
خطر د تن د پوست ؤ کنه حوږ نه ؤم الوت ته
له باغ نه کله تلم له د باغ نه والوتم
ارزو می وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولو ته خپر شم
پتنګ عوندې پر سوی له څراغ نه والوتم
لوړ سر می ټیټ همتو ته هیڅ شان ټیټیدی نه شو
په لوړو عزونو سر شوم له « برباغ » نه والوتم
عقاب یم دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کیږدې
لوړ الوت یم له باغ نه کړله زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

ketabton.com - The Digital Library

بل جهان

چې آسمان يې پټ په وريځو

توري لړې پرې خورې دي

نې د بخت ستوري ښکارېږي

نه يې "تلې" '

نه "نغري" نښته

او نه يې " کټ د بوډۍ " پروت دی

نه " پرېووني " يې ځلېږي !

* * *

خو؛

د اوړي سوځند لمر يې

د قيامت د ورځې لمر دی

ټول مخونه يې ښکاره دي

د خېمو له زړه نه لوېږي

او؛

د ژمي سوځند باد يې

ketabton.com - The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلېږي

له هدوکو هم تېرېږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه دېر بنکېل شوي ، پرې راغلي بنکېلا کګردي

لا تر ننه مهاجر دي ، مهاجر دي له خپل ځایه

خو پر تا چې دا ورځ راغله ، مجاهد شوې ، مهاجر شوې

مجاهد شوې ، مهاجره ! ستا برې به وي تر پایه !

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

زما قاتله!

ارته د نیا د اور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پاره
اوس راښکاره شوه ملیونونه ککړې په کار دي
ستا د خیالي جنت د دې خیالي بنا د پاره
دا ستا رژیم دی چې ژوندون کړي د انسان پرېنو
زه به ژوند ځار کړم د انسان د اعتلا د پاره
زما قاتله! اما چې نن د بلې لاسو وژنې
ښکارې ستا لاس یې هم ترلې د سبا د پاره
خبر دی که سر مې ترکټور تر ځمکه لاندې کړلو
د ښکار نهي یې میوه ورکړه هرچا د پاره
زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره
د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غونډې مشي
مانتر دی ویاړ چې شم بڅري دې رڼا د پاره

ketabton.com - The Digital Library

زما «سواد» دی په ختیځ کښي پرې رڼا بر راشي
تر تولو وړاندي پرې لمر خیره د «سبا» بر راشي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکاریږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکاریږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاریږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

دېوې توري کوډتا په ښه راغـــــــي
انقـــلاب یې د ظلمو په ویـــــــر سور دی
د افغان د میړنی ملت په تــــــــن یــي
لګـــولی غلامی زخم ناســـــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/کابل

ketabton.com - The Digital Library

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پیاله راکړه　　ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه　　سر سبند و ترې سرتیر کړه
بزمې مینه لېونۍ کړه　　بزمې مینه سپیلنۍ کړه
چې زنهور ودانګم دار ته　　چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وینه　　پرې ترلاسه کړمه مینه
چې منصور د خپل دلدار شم　　یار ته ورد دار پر لار شم
چې سرلوړی شم مجنون ته　　مؤمن خان غوندې پښتون ته
چې رښتینی یو عاشق شم　　چې په مینه کښې صادق شم
چې د میني مینتوب کښې　　چې د میني لیونتوب کښې؛
تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پښتیبور

غزل

وي وېږې - وېږې اشنا تږې ستږې جوړوي
ځکه هره ورځ راته خبرې جوړوي

دا د ګرېوانه صدف مې ځکه خوله سپړلې دي
عشق زما له اوښکو ملغـــارې جوړوي

ښکارې چې د سرو روسانو تېر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي

ګوره په ټوپك راګوزارېږي ایمان وګـــوره
روس که الوتکې نغوږې جوړوي

پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جـــوړوي

دا د شرق او غرب ښکېلاك مجرم د انسانانو دی
تښتي نور آســمان پر لوړ وزرې جوړوي

څو به په قناد پسې ځې راشه له شاعر کـــره
ګوره له الفاظو نه شکرې جــــــوړوي

١٣٦٣/١١/٢٢

پیښـــور

ketabton.com - The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما مغه تورې جامې وې چې د کمونیزم دیو پلیم کلني زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وې او زه یې هم په تن کښې وې، دا پارکې هډنې جامو ته مې ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ!

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندويي کوئ!

ketabton.com - The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

ای دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل د خرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن د غرخونکو مرګ روا دی!
که پلورلی یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاك وطن کښې يې ځای نشته
که د سره دی، که د تور ښکلاك لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم
حوښه جانانه ستا په عشق کښې بې ایمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بیه
ستومانه ډېر شوم، خوښي داده چې پښېمانه نشوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لالیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوري که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دې وي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خوښي دې ستاوي د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دې په رڼو بلو برېښي
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

ketabton.com - The Digital Library

لوړسرونه

وړک شوئ، بې کوره شوئ، بې کوره هم شوئ!
د لوی سفاک، جاني خونړیز د لاســــــه!
په پاکو وینو موخړوب شــو وطن
د شلم قرن د چنګیز د لاســــــه!
کلي، ښارونه مو داوړ لنبه شـــول
د نوی عصر د انګریز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروو زامنو!
څوک په شپلو څوک پر د ښتو نو مړه شوئ!
د چا په سر درانه ټانکونه تېر شول
څوک په برچو څوک په بمونو مړه شوئ!
د چا سینه د ماشینګن موخه شوه
څوک په دړنو- دړنو توپونو مړه شوئ!
څوک په زندان کښې قصابي شوئ وروڼو
په کوټکونو، په برقونو مړه شـــوئ!

ketabton.com - The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختـــلی

په ستمونو په ظلمونو مــړه شـــوی!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شـــــوی!

څوک یې ژوندي په تراکتور رخښ کړي

د ظالمانو په لاسونو مــــــړه شوی!

سرونه ورمو کړل خو تیټ مونـــکړل

د خبیثانو، رذیلانو پښـــــو تـــه!

د دې وطن د دښمنانو پښـــو تـــه!

۸/۱۰/۱۳۵۸

وردګ، آبــدره

یو تصویر

دوران کوډ په وره کښې ناسته ده حیرانه

«خواره» «شنته» او «کوډ» یې توله منځه تللي

د «ووړه»، «کالي» او «کوډ» دعوه دارانــــو

په روسي بمونو دي ورته ســـــیځلي

۲۱/۶/۱۳۵۸

ketabton.com - The Digital Library

د مور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هر چا شپېړې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا شپېړې خوري
شا پېړ وي ورته حوره، چې په هر لوري یې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بیا - بیا شپېړې خوري
کلونه د دنیا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان مخ یې د دنیا شپېړې خوري
د مور په ودان کور به یې چې ټول عمر را ټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا شپېړې خوري
سپین لمر وي، سپین سباوي خو شا پېړې یې پرې تورکي
"سبا" ترې وتې هیله یې "بېګا" شپېړې خوري
خو مور ورته هم د مور د غېږې آرزو نه مري
تېر پېړي به دا وخت د نن سبا شپېړې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

بریالی پاشون

هر افغان وُ خپل کور خوښ او مسعود
خپل یې ښته ، خپل یې تاوان وُ خپل یې سود
د عادې ژوندون ښتن وو خپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه یې وُ صعود
بل واکې نه وه ، خپلواک یې خپل وطن وُ
واکداران یې که هرڅو وو نا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کښه وه
د بل چا پېښي یې نه وو په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو تول خوشنود
په خندونو بریدل او پرېخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

ketabton.com - The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره يې پرېښوه
روس مردود، لېکن مردودو دوی مردود
د شوکت او اقتدار لېونه مېنې
کړل د نورو په کړېو کښې محدود
خونړی غوبل يې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ يې توره کړه په شپه کښې په داؤد
د راډيو څخې يې وژنوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره يې پيل په هېواد کړه
ټول احرار يې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر يې مړه کړل په کورو، په زندان کښې
کړل يې وضع په ژوندو باندې قيود
د روسي ارباب له حکم سره سم يې
د وطن په هره خوا باد کړل سبا رود
ويل يې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ نه دی باداره زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

ketabton.com - The Digital Library

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا ډکه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوستل وطن ته
خوږې کې یې ښودو نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون ، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ ته یې بري ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابۍ یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رسیدل پرې بېرغونه زراندود

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن ؤ
رسېدل یې هر طرف ته د فیض عمود
کندهار چې پایتخت د احمد شاه ؤ
ؤ روزلي یې میرویس او محمود
ها غزنین چې د ښارونو د سر تاج ؤ
ؤ پلار زمینې د محمود او د مسعود
تود یې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار یې کړل نابود
خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
یې الحاد شو لو منلی نه قیود
ؤ سرلوړي ژوندي کړي په تاریخ کښې
هر دښمن یې زشړلی په سجود
هیڅ تېری یې په وطن نه ؤ زغملی
یې لوړ سر هېڅ نه وو ور ته ؤ فرود
په تش لاس یې بریالی پاڅون شروکړ
په قیام یې کړل مات خمود جمود
په وحشي دښمن یې وکړل گوزارونه
دین یې حفظ کړ په قیمت د خپل وجود

ketabton.com - The Digital Library

پر داهسې مې زنیو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پڼځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد نه کړ غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول یې موهوم دی
مصلحت دی دانسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلینوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱۶

دزړه غوټۍ

شو بسرلی په هره خوا ټوکېږي سره ګلونه
په سمه، غر، دره او دیوال بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکارېږي
چې د وطن په درد بېدلي غېږ دي خړ ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه دالۍ ده کښه
د جنت ګلو تر فاني ګلونه نه ښکلونه
چې د غمونو لوېږي - لوی غوټۍ و سپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۴

د اټک پل

ketabton.com - The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دورځو
دې ستا سینه کښې د استانو نه دې راددو رځو
ته په میدان کښې یې د داسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړې
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړې
عقیدې تېنګې وې د عقدې ارادې ونګړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دې همېشه نوی سروزنه
له تنه بېل خوشال خو بل نه شول خو پر سرونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی
چې پر نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې ویاړي افتخار پرې کوي
د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه
د حق دوني کړې په مینه ، اوبه خوړ پرېږنه

* * *

ګروهن افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي
دا لار به پالي کړ تر اوره، کړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې دښتې
د فاتو لوا ماتو د اسرې دښتې

تا ته سلام، ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدي ها ارادو ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

ketabton.com - The Digital Library

لوبې کوي

تو پان مې بیا په سرو ګلونو باندې لوبې کـوي
پر غوږ یې لو بهار ورو باندې لوبې کـــــوي

خو ږه نادان دی نتیجه یې چې په پام کېږي نـــه ده
په انمو یــلو شمشیرو نو باندې لــو بې کـــوي

کډو خونه دی د افغان سر دی یې سره نه ځي
سر به یې ځي چې په سرو نو باندې لو بې کـــوي

د یلدا شپه که وي اوږده هـم طرا خپل ږې یې سي
تیاره به خو په سحر و نو باندې لـــو بې کـــوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شـــــپه
شوه اوږده را ته تر کـــــال نه د «یلـــدا» شپه

او ریدل به مې اوس – اوس مې تجـــربه کـــړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شـــــپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

ketabton.com - The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو!

نیاو غوښتونکو!

امن خوښو!

سوله دوستو!

نړیوالو واورئ!

* * *

واورئ پیغام!

د یوه مظلوم

خو میړنی

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ!

غوږ شئ!

د مظلوموخپه شوی پیغام

د انسانیت

ketabton.com - The Digital Library

د واقعیت ،

د حقیقت په غوږو

واورئ!

په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،

یو تاریخي ملت دی .

چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوندلري

له ویاړه ډک ،

له پتمه ډک

له ننګه ډک ژوندون!

د ه لوښې ، تندې دې کاللې ،

بې کوره زغلې

خو غلامي ته یې د چا غاړه نه ده ایښې

دا یې ګناه ده

په هغې ګناه تېرې پېړۍ شوې

د زړه د پرو لویو - لویو قوتونو مدام

د استعمار قوې لاسونو مدام

ketabton.com - The Digital Library

دده د سر د ټیټولو ملې ځلې کړې

خو ناکام شوې په مړو پښو تړې تللې

* * *

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

کیسه پاتې واورئ !

ددې ملت د سرلوړې کیسه :

زوړ استعمار دلته پخپله راغی

مات چې شو

بیا یې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه

هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول

مات کړل ملت

ملي تاریخ تړلې د سرو زرو بابونه ورکړل

دا پاڼه واوښته هدلته ،

بیا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې

په دې ټولو پښو

ketabton.com - The Digital Library

د ورورۍ، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ

د غولوونکو شعارو تر څنګ یې

د تېرې توره کړه تېره

د دې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله

لومړی یې د لنډ ایجنټان په روبلو وپېرودل

څو ناخلف یې له ملته بېل کړل

د ښکارۍ زرک په شان یې ځان ته ښکېل کړل

د کور، کالي، ډوډۍ خوږې غاړې یې ووهلې

بس یو څو ورځې پرې غلط شول

خو نور وپوهېدل

د دوی پردې لوڅې یې ولیدلې

خو دوی په ډېره بې شرمۍ

د خپل بادار په متو

په رڼا ورځ کښې بې رحمه داړه واچوله

په همدې ورځ یې په زرګونو افغانان

په وینو ولمبول

په خونړۍ کودتا واک د دوی شو

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

ketabton.com - The Digital Library

خو د ملت ځواك یې ملګری نه شو

ځکه ملت هرځه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو؛

* * *

ای نه پوالو والورئ!

غوږ شئ!

کیسه خلاصه نه ده؛

دوی د ملت د ایلګرو او سنګبلو د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشینګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ یې په تش لاس خلکو وچلول

د هر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې

او د هرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل یې چې د وینو څاڅکي کړي په سره جنډه کېنې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نه پوالو والورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا ؤ روس، د روس بچیان، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینکونو غرهار، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصېدل، راورېدل په بې دفاع ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څو زاړه ټوپک، کوتک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لیډو او د کتو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاړه وکړه رانسکور یې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړه

شوبلې یې تې لکه ترخې مندتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپک ډزو یې ترې شړو کړه

ketabton.com - The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه پيکې باښې وغورځيږي
څو چې ترزمکه رسيږي، لمبې يې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول داقوي پوځونه
ملت برې وموند په ټولو زغورو قوو
د ايمان نور و،
دافغان غيرت و،
دا د تاريخ د قهرمان غيرت و،
چې هم يې روس، هم يې ددوی نوکران وپرزول
اوس سرو هلي، بروهلي په ځان نه پوهيږي
باور دی ژر به محو کيږي
سور استعمار به هم د تور سنګلاخ د قبر خواکښې
د ميړنو په ملک کښې د بر په بې خونده خښيږي
او ددې آزاد ملت خپلواک ژوندون به بيا پيليږي
نوای رښتينو!
واقعبينو!
نړيوالو واورئ
دغه پيغام
دا د برې پيغام

ketabton.com - The Digital Library

دا دواړه خوځېدني ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی !
او ورته وايي چې ملي اراده نه ماتېږي
ملت په ټولو قوتو برېښي !!!

۱۳۵۸/۵/۴

عمر

پنځه دېرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپېږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې ننګه سر نه وي نه به وي د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ ، ق د کوچني اختر ورځه (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د "ترهکي" سر یې وخوړ ، د "امین" سر یې اوبه کړ
"برېژنف" یې کړ زړه چاودی "اندروپف" زړه یې اوبه کړ
د افغان د ایمان سوک دی پر "باطل" د "حق" ګوزار دی
چې "مسکو" یې غمخانه کړ پر "ببرک" یې بلوا کړه

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګیه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي
د افغان همت پامیر د ټیټېدلو نــــه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي
د پېر نړ تلک لاره یې نښته کوهستان ته درومي
زموږ وطن ته د خراسانو سرې ګټلې دي راځي
د وینې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د توپانونو ســـــلسلې دي راځي
سر لوړې مړینه د اصلي ژوند پیلامه ده اشنا
سر ټیټی ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي
د ککرو ځلی دې لوړ شي، لا دې لوړ شي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

ketabton.com - The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو
ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قرباني باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

ketabton.com - The Digital Library

* * *

چنګیز دی، که انګریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کومک بریه هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

* * *

د روس ناولی پښې به پرې پرېږدو هیڅکله

سا توبه ورکړو په خپله!

سا توبه ورکړو په خپله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

* * *

خوشال به اروا د احمدشاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

ketabton.com - The Digital Library

دا ن که ما شو مان سبا ځوانان یو د وطـن!

قربان یو د وطـــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازارګی

د ایمان زور

د افغان د ایمان زور یې دی لیـدلی

"کمونست" به "کم" و "نیست" شي که خدای کړه

د کمون وحشت به بېرته ځي کـمون ته

له دې وخت به "جم" و "نیست" شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

مېړنیو! قـهرمانو! اتـلانـو!

د وطن د پاکې لارې شـــهیدانو!

زموږ هــم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستا سو لاره خو ښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

ketabton.com - The Digital Library

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په ببر تر سپاسي
د ټول جهان قضاوت دادی ته نو چېرته ولاړ شم؟

د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ نه نو چېرته ولاړ شم؟

د امن خوښو امن او سر له خومې هم ولېږل
امن وامان قضاوت دادی؟ نه نو چېرته ولاړ شم؟

د عالمي ضمیر وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس ایمان قضاوت دادی ته نو چېرته ولاړ شم؟

تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی نه نو چېرته ولاړ شم؟

د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د هېنك ایمان قضاوت دادی نه نو چېرته ولاړ شم؟

افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه رایي: وي به
افغانستان قضاوت دادی نه نو چېرته ولاړ شم؟

۱۳۶۲ / ۳ / ۲۹

کوونکی: فقیر محمد ز...

ketabton.com - The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واړتونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکرې پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټانکرو راوتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د "جوي شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې برتل خوندي وي او ما د دې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
د روانو لوی توپانو
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون په پاڅونو

ketabton.com - The Digital Library

په کابل کښې   سهار مال کښې
پورته غبرګو   دا یو ځوبرګو
«مړه روسان شه!   مړه خلقیان شه!
روس دې دروږي!   زموږ له سیمې!
روس دښمن دی!   روس میرښمن دی!
روس نه غواړو!   روس نه غواړو!
آزادي ته!   خپلواکي ته!
به رسیږو!   نه ستنیږو!»
په دې چیغو   په دې کریغو
راتلل ښار ته   زرنګار ته
څو هجوم کړي   روس محکوم کړي
دې ښهر ته   «جوی شیر» ته
روس ټانکونه   او پوځونه
ور چمتو کړل   سپي یې توکړل
په ځوانانو   په پېغلانو
ور حمله شوه   دربله شوه
د ګولیو   په بلیو
تویېدونه   زلمي نجونه

څو کسانو   څو ځوانانو

کړلې منډې   له دې غونډې

غزه ته تللنه   تښتلنیدنه

خویوې ځوانې   قهرمانې

ورته غږ کړ   جوړې ځوړبه

"څه کړې؟ تښتې!   ځان نه پوښتې؛

ژوند ځنپلواکې!   که بې واک وې-

ژوند وننه دې!   مرګ ترې ښه دی!"

په دې چیغه   په دې ترېغه

دوی په تیښته   پرېښوه تیښته

حمله ورشول   سینه سپر شول

مړه کوته   ټوپکوته

هېرترې مرګ شو   تاریخ غبرګ شو

د ملالې   بې مثالې

احترام دی   صد سلام دی

دې میدانه   دې ایمان ته

دافغانې

قهرمانې   ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

ketabton.com - The Digital Library

داستاد پژواك په ليکه :

دحق لمر

بیا «بشر» یې سره شوې جوړ پرې «بشر» دی
بشر دوستو (؟) اړ ولی په محشر دی
زیر وبم د بم په هره خوا کښې خور دی
دویر ساندې دي عالم زیر و زبر دی
په هر گام کښې لوپې کندې، لوړ پانونه
مسخ په ویراندې توپانونه دي، خطر دی
مکانې اثر پرې شوی دی د عسرونو
په کندو د زمانې موتل سفر دی
پښو تر نه ځي هسکه غاړه به او سپړي
زمانه ده، حادثې دي، زموږ سر دی
روغ زړه تر دي له دې خاورې تر وتلي
که چنگیز، که هلاکو، که سکندر دی
د انگریز جهانې زور دلته اوبه شو
په زاریو د تزار نوې لښکر دی

ketabton.com - The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هر څو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق لمر دی؟
شپه اوږده، تاريکه ده، خو ډاډه يم
ښخ په زړه يې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدې ديږي کله
خوشحال نه مري په دې مې همر باور دی
يخ به تېر شي مخ نوری به د سکروي
«پايښت» بوله استثني قانون ګذر دی

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرونه دي داو کړي د ايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې د امان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس پخپله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی ،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل معنی کښې یې ساتل سره - سره فکرونه
څوچې سرې کودتا ور ووست د ارګ تخت ته
کړل جاري یې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ ،
سور یې دیرک ،
سور یې تناب شو
کړل یې ځوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي ، که ښارونه

ketabton.com - The Digital Library

هره خوایې سره وریځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اورونه

څوچې سره باداریې کتش کړه قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکې شوې

سره تختونه

روزنې دپر فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کې په سرو وینو بالښتونه

د «سره عمر» شرمېدلی پاتې یې «ژړ» ؤ

وو په «سره» نیکرې یې جوړ

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه بې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی دروممې هرڅوک وهي خپلوکورو ته

چې د سر سیوری مې دی پکښې موندلی

زې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ته

پېښاور: ۶۲/۸/۲۲
دریلټرېن

ketabton.com - The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې نه یم!
چې له ما ځنې ګوښه کړې، د جانان په غم کښې نه یم!
په دې نه یم چې څه وشول؟ په دې نه یم چې څه کېږي؟
د چپو په غم کښې نه یم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې نه یم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې نه یم!
که دا ځمکه نسکورېږي، که آسمان پرې رانړېږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې نه یم!
که ناپالم که اېټم دی، نایتروجن که راورېږي
د جبران په غم کښې نه یم، د درمان په غم کښې نه یم!
خیر دې شلېږي دې، دا کېږي، په ګنډلو پسې لې نه یم
د لمن په غم کښې نه یم، د ګرېوان په غم کښې نه یم!

ketabton.com - The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوړ دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې نیم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه از مویبنت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳٦۲/۳/۵

باجوړ، ناقي غاښي

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر به دم پرې خوږ د زړه محبوب مې نر پرې به دمه بل تره
رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاوري ټولې یې په مینه دي په غېږ کښې
د امور راباندې ګرانه، د ا داماڼ راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لري، جمال د "افغانۍ" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"خاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګ واغجان" راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غـــرور
زور ګیر کړی په زاریو دا مکان رابانديګران دی

«ملحه» چې د «بري» یې تر آسمانه پورته رسي
یادګار د خپلواکۍ مې دی «پغمان» رابانديګران دی

مغرور دښمن یې څوڅو ځلې مات کړ په مــیړانه
«پنجشیر» رابانديګران دی او «پروان» رابانديګران دی

دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی ترې راغلی
سرلوړی «کاپیسا»، مغرور «بامیان» رابانديګران دی

د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ترسیاري
«سالنګ» رابانديګران دی او «خنجان» رابانديګران دی

د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قـطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» رابانديګران دی

«کندز» رښتیا کندیس دی که د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د سمنان، هغه «آبدان» رابانديګران دی

لاله د سرو وینو د شهیدې په ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» رابانديګران دی

د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» رابانديګران دی

ketabton.com - The Digital Library

«سرپل» بازار یې وران شو خو دښمن ترې سرپټ نه شو
چې روس پکښې قاش، قاش دی «تاشقرغان» راباندې ګران دی

د کوږ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچو نه «سمنګان» راباندې ګران دی

هر څو مره که روسان ور باندې بلوسي، سروې نه شي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی

چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو
«فاریاب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو ورک د افغان دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی

چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی

لوی وات په رڼا ورځ کښې سره دښمن تر سوړ تنور کړې
دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې ګران دی

له اور یې کړې ور ډکې، پر دښمن خپلې ټوپکې
«ونخی»، «خوات»، «تنګی»، «شینز»، «زنخان» راباندې ګران دی

«غزنې» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

زړګونه رستمان دې رالوي شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی

روزګار چې پکښې تل په مېړنتوب دی د دښمنه وژ
پرې ویاړم، پرې نازېږمه «روزګان» راباندې ګران دی

«قندهار» ستا د قندو زهر ښکلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، د ایمان راباندې ګران دی

«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
که «ګرشک» دی، که «نیمروز» دی، که «سیستان» راباندې ګران دی

«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی

زارېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې ورنکړ امان راباندې ګران دی

چې هر ترې شنډېږي، پکې هر زور اوبه کېږي
وطن د مېړنو افغانستان راباندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی

چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرویه دی پېړیو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

چا ویل چې وطن وران دی او ورانو به څه خوندوي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې نړاوبځه، زوړ او ووړ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نر ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر داؤ کړ او په نره دښمن ولې
«شهید» را باندې ګران دی «غازي» ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الوتکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ ورځ یې نور په سترګو لیدی نشم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل وُم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوب ونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تا هره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ښیارانو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی ۱۳۶۴/۵/۱۰

ketabton.com - The Digital Library

یولیک

دیو بېل اشنا په نوم

فلک څنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟
چې د بېل اشنا له یاده بیا خبرېږم ؟
نوی کین یې نوی مهر کښې دی نغښتی ؟
که رښتیا یې نن د ناز غېږې ته لوېږم !
ما ویل دواړه به تر مرګه سره مله وو
چې هم بېل یم هم ژوندی یمه شرمېږم
شکر دادی چې د لیک لاره شوه خلاصه
خپل لیکونه رالېږه خپل به درلېږم !
هیوادي یاران وو څنګه ؟ حال یې څه وي ؟
له هیچا نه خبر نه یمه څورېږم !
د ژوندون د سختو لارو په سفر کښې
څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم ؟
اوښکو ژاړئ چې له سترګو را جلا شوئ
نما کال د بېلتون وشو لا خندېږم !

۱۹/۶/۱۳۶۲ پېښور

ketabton.com - The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی

په هر یو کور کښې دي ویرونه

هغه ودان وطن اوس وران دی

دي پرې راغلي توپانونه

***

داد غوایه له بغاوته ، په وطن جوړې غلبلې شوې

د سرو روسانو له وحشته بلې په هره خوا لنبې شوې

د کمونیزم په لغته ټولې دیرې مو ادېرې شوې

ورکه د نیاو او عدل پته چې سرې لښکرې راخورې شوي

په وطن که چور او تالان دی

ورېږې بې سرونه او مالونه

په وینو رنګ افغانستان دی

په هر یو کور کښې دي ویرونه

***

سرې خواره پرې را خواره دی جنت نظیر وطن ورانېږي

ketabton.com - The Digital Library

هره خوا پلې دي، سپاره دي — خرسان په وینو نه مړېږي
وطنداران خواره واره دي — هره خوا کډې نيي بارېږي
پاتې پراته په تناره دي — نوروي اوردي پرې بلېږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګير و يو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

د کور پر ځای يې نصيب ګور شو — د کمونستو په وعدو کښې
هر چا ته خپل وطن سور اور شو — وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو — آرام مشو ورک کليو ښارو کښې
له وراڼي ځالې پورته شور شو — آور و په تنو غبلو کښې؛
« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مو نږ اورونه!»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاهلیان دي — په کاميابۍ مو اعتماد دی

ketabton.com - The Digital Library

چې جهادي سنگر ودان دي — آزاده وګړي مو هېواد دی
په غزا بوخت مو چې غازيان دي — آخر را تلونکی عدل و داد دی
په وينو رنګ مو شهيدان دي — د سرخرويي د زيري ياد دی

د سبا ستوري مو روښان دي
رفيع اېن کړي دي غمونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ ش

د ننګ تاريخ

ستا په مخ چې را خوره شوې د شهيد د وينو پرخې
سرخرويي دې کړه حاصله، ای د لوی هو غزونو پښې!
کتيبه ده د مېړانې، د شهيد په وينو ليک د ه
ترا بده ژوندی ساته، دا د ننګ د تاريخ کښې

۱۳۶۶ پېښور منظور عام پرېس

ketabton.com - The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې

پسرلي چې به غاټولو سره ښکلې
هغه دښتې په سرو وینو باندې سرې شوې

چې درنې وې، چې تودې وې، تاليدلې
هسا دېرې اوس سرتر پایه هدېرې شوې

چې ښادې چې آبادې ته مولړلې
ځوانیمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې

ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تېرشول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې

اوښکې ورکې شوې د وینو په سیلاب کښې
په سرو وینو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

ketabton.com - The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی!
ورو - ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري یون دی !
دا روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته رسي !

\+ + +

نه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې څپې دي
خو په تنتو اشاره کښي
راته سپړي ډېر رازونه
کوي ټېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

ketabton.com - The Digital Library

راته سپېڅلي تاريخونه

* * *

زه د نيل پر غاړه ناست يم!

رايادېږي هغه ورځې!

چې د نيل چوپو څپو به

تېرولې د نيل ناوې

او حسينې بې نغرلې

دا د نيل غوښتنه نه وه

دا هوس د ها پاچاو

چې به ښځونې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکين به پرې کولو

* * *

زه د نيل پر غاړه ناست يم!

څپې چوپې - چوپې درومي

اشارو کښې راته وايي:

"څه شول هغه هوسونه؟

بې حلیه شهوتونه؟

زه شاهد يم!

ketabton.com - The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته را وستلې !
نه او بو کښې ډوبېدلې ! "

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم
زمانه وهي څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وايي
کړي چیه - چیه حکمونه
په ترلو - په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي، نه مرېږي!

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم!
نیل روان لکه پرون دی

ketabton.com - The Digital Library

او په یون کښې راته وایي:

„ها فرعون د لته څوک دی؟

ها خدایي مقام یې کوم دی؟

زما غیږه کښې زبون دی!

غورځولی مادی بېړته

دی عبرت د تاریخونو!

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي!

د انسان مقام بدنام کړي!

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

ketabton.com - The Digital Library

فلم خرخ خوري راتاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاتړ کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نياؤ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زورور کیږدي ماليدلي
چې زما پښوته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

ketabton.com - The Digital Library

فرعونان تل نسکوریږي
حق باطل باندې بریږي
زور زیاتی نه پاتې کیږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!

***

نو:
نه د نیل پرغاړه ناست یم
په ږغ اوچت په ګرېوان لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکیلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانیږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډیږئ!
دا به کیږي، دا به کیږي
کرځیه او که خوښیږئ!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!

ketabton.com - The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تزارـي فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بېرته آزاد بـــــږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو ـ ورو اخلي قدمونه!

۹/ ۹/ ۱۳۶۵

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصـــر، قاهـــره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غــــاړه

ketabton.com - The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مينې ګلستان ته؟

نه يوازې ګل په سوي، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته

د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته

مينه نشته، مينې سرې دي په سروونو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟

يو وېشتمې پېړۍ ته چې را برېښي
څوک به پاتې وي چې ويې غواړي ځان ته؟

۱۳٦٦/۸/۸

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د چرینکو د مرکېدو په ارتباط څو قطعې :

خرس مرکي

خرس مرکي ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مري کال په کال مري
عجیبه ده تول زړه چاودي څې له تنخته
د افغان د ارادې په یاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو ! «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

زوړېن

چرنینکو ؤ اندروپف ګورته لېږلی
اقتدار د کې جي، بي بې ؤ رېتلی
خو زوړېن يې لکه مړه رانسکور کړې
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

برېژنف يې چې مردار شو کار يې زار شو
اندروپف يې له يو پف سره ګوزار شو
چرنینکو که هر څو وچ بېده وخت تېر ؤ
ګربه چوف يو چوپ پرې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې دافغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستاهم هدا شان قصه اوږده شوه

پروادارمې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کښ ته مې دامن بېرې باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

څکه وینې مې له اوښکو سره درومې
د بموبو د باران قصه اوږده شوه

د بېړنو نویه! د سره سحرپه لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاك قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوب وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

اوربې پوزې کړ د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

ketabton.com - The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خړ غره ته به راتلل څوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګنې نه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
ښکېلاک یو دی، ګنې روس غوک دی، مغل غوک؟
بیا نا اهله چپل له بله سره مل شو
ګنې مېنه د افغان څوک وه او بل څوک؟
د نفاق درد چې تا لید لا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانګوړې، زه اګوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
په دې شان دې کړي د ننګ توره تېرل څوک

ketabton.com - The Digital Library

تاڅو چې له اجازه رفیع تر ور کېږه
کښېنه نه څوک، دې مقام تر اختل څوک؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابله

په نوم، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقابله ده
یو لور تر دي تانکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا دارادې او د ایمان مقابله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

ټپي غاټول

په وطن کښې اوس -اوس هم لاله غوړېږي
خو له لاسه د وحشت ژر ټپي کېږي
لا یې داغ د سوي زړه سبو دلی نه وي
چې په غېږه د بیدیا کښې ورژېږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پښتنور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ موموي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

ketabton.com - The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه ،

منظوم لیک

یاره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
زه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بیتاب کړم
زه به څنګه دا بیان په آب وتاب کښم ؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم ؟
له هر لوري مې زړه خوږېږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم ؟
نه وُم پوه نه به هیواد ، نه هېواد وال وي
«چې به دا د غم بیتونه په پنجاب کښم» ؟

پنجاب، د ریل سیون

۲۲ / ۸ / ۱۳۶۶

ketabton.com - The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویر کښې :

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات ، لات او عزی** ورور یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګ ته
د مغه فاتح ګنبد په بمو مات کړ

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو ځلویښت کلونه د ژوندون را پاندې تېر شول
ټول په غمو تېر شول ، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې دروند غم ؤ چې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات ، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دی .

ketabton.com - The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دی
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دی
بشر بشر وايي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړي ربښتیا چې د بشر دښمن دی
مخ تري تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ځلند لمر دښمن دي
د کمونیزم د رژیم، رژیم دی وینې خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دي
که کمونیزم ګورئ ورته د خپل نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دی

۱۳۶۲/۱۱/۲۸

ketabton.com - The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

تول وطن مې پې شو دیاره کړې په چین
بیا یې تخم پکې وکاره د مېین
ما یې هم مېلک لکه مېږې قرباني کړې
ګوندې خه یې شي ادا د دوستی دین

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښین

پر لیبیا تېري

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېري تېری دی په لیبیا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

ketabton.com - The Digital Library

د مینې بقاء

دا دنیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته ځیل شې ، بیا نو څه له دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي په نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشانۍ کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړې ، ټولېده مې د سا وینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سړد پاسه
چې دې زړه مره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که رانه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

ketabton.com - The Digital Library

یو هدف

چې د باران یوه رڼه اوښکه یې ترخولې نروشي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم که راټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف د پاره

۲۸/۹/۱۳۶۳

د روس بټۍ

د افغان د ویرانیمو د زړه دوکۍ
چې راپورته شو په کیف کښې له بټۍ نه
دا نمړه کله مضمون یې، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۰/۲/۱۳۶۵

ketabton.com - The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېر و اند ېښنو ویده شي
لکه ما شرم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګرد ونه مې راغبه دستر ګو
لېچن به ځنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرنګ آشنا
پر دې بستر چې وغزیږي په عمر و ویده شي

رقیبه عزم بې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړې که هر څو په دریغو ـ دریغ خوبو ویده شي

د خیال د نیایې د عمر و ـ عمر و زنګوته اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جونو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه په غوږ و اوره آشنا
د سر غوږونه کله سرسري اوري
ما معنوي ماته ورکړې خپل ما دې د ښمن ته
خلک به محض د میدان لرې برې اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې وړوکی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځایېدی شي پکې
هر یو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکې

کوټه: ۷/۶/۱۳۶۴

ketabton.com - The Digital Library

د بهار په لوری

د زړګي سترګې مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري د اشنا ځوندې د يار په لوري

د ننګ او ننګ وطن ويښته هو مره نړي د آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لـــوري

د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري

نه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګېږي
د اختراونه به مې درومي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بيا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهيدان خاوروته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

ketabton.com - The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارشل کا
جومات «رنګ» کړي په راډیو کښې وایي «رنګ» شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

ښکله ښه بېلتون دی تر وصلته لاخو بلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم دخدای نصر مې ملګري دی
دار ته چې مې بوزي راته دار شي د آشنا

۱۳۶٤/۷/۲۵

ketabton.com - The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

○

یار مې مار شو له بنامار سره مل شو
له بې سره استعمار سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعمار سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر یون

ketabton.com - The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اوس خره بدلیږي کته یې یوه ده
نور سنګلاخ په سره سنګلاخ دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټریون

ولایت

پرون وروروؤ د ببرک خوښ یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخوته
چې الهام وروته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم دولې له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک، د موټریون

رشته

چې شپېته کاله پخوا یې سرې جامې وې
ما ویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
څو چې نن د روس په سره بیرغ نازیږي
ښکاري داسې چې رشته یې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ترنځي
نجیب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک : دموټریون

ketabton.com - The Digital Library

ابدي مینه

مسخره مې کړلې نوري یـــــاراني
چې مې ووېل ستا دمینې تـــــراني
ابدي مې کړه وطنه دستا مینــــــه
زما غونښې وژلې زمـــــــاني

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هیـواده!

که ګـرانه ګـرانـه! ګرانه هیــواده
فارغ مې مه کړې دا ستا له یــاده
یم راوتـــلی ددې له پــارو
چې دې آزاد کـړم له اســتبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دریل یـون

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یو لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼي چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په تال باندې زنګل دي
هغوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه سنګارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لیدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

لفظي بشر دوستان

چې کورونه ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زيار کښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

د غه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونيزم، په روسانو

حرارتونه

له موږ ګان" وړې ژرخوي پرې خپل غرځونه
راکوي" بم، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده؟ دا ورورۍ؟ برابري ده؟
چې بدل شي پر دې راز حرارتونه

١٣٥٨/٢/٢٥

ketabton.com - The Digital Library

دپښواك پښواك

چې مين په ملي واك، په ملي ځواك دی
چې دښمن د هر ښكېلاك، د هر زبېناك دی
كه هر څو تري لرې ځي بيا را غبرگېږي
د اولس غوښن خلاصوي د اسې پښواك دی

۱۳۶۵/۳/۲۸

آسيا

په افغان او په لبنان كښې كربلا ده
په ايران عراق نانله لوبلا ده
د انسان د ككرو دانې دل كېږي
آسيا ځكه سرگردانه ده، آسيا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بیا کېښول د بابا په قدمونو

یوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نیلي سپور دی
په مخ کښې یې ښکاریږي زلیخا په قدمونو

کتنه وکړ د ګدایي یې ټولي شري خودي خوښه دي
مجنون ښکاري چې پروت دی د لیلا په قدمونو

تازه یې قرباني د امامانو کړه دنیا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱٦

ائتلاف

یو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي

هئ افسوس دی طلایي وخت مو تلف شو
ائتلاف او س د اتلاف په لوري درومي

۱۳٦٥/۴/۵

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English